

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

ÚSTAV FINANCÍ

INSTITUTE OF FINANCES

ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE STŘELNÁ

EVALUATION ECONOMY OF MUNICIPALITY STRELNA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Barbora Vašků

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.

BRNO 2017

Zadání diplomové práce

Ústav: Ústav financí
Studentka: **Bc. Barbora Vašků**
Studijní program: Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku
Vedoucí práce: **prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.**
Akademický rok: 2016/17

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a se Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně zadává diplomovou práci s názvem:

Zhodnocení hospodaření obce Střelná

Charakteristika problematiky úkolu:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Cíle, kterých má být dosaženo:

Cílem diplomové práce je zhodnocení finančního a provozního hospodaření obce Střelná na základě detailní analýzy rozpočtových výkazů v pětiletém období 2012 – 2016. Dále následuje výpočet podílu analyzované obce na celostátním výnosu ze sdílených daní, jehož výsledkem je zjištění množství finančních prostředků obce na následující období. Výstupem práce je zpracování návrhu rozpočtu obce na kalendářní rok 2017 a následné sestavení střednědobého finančního plánu.

Základní literární prameny:

KADEŘÁBKOVÁ, J., PEKOVÁ, J. Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2012. 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

MARKOVÁ, H. Finance obcí, měst a krajů. 1.vyd. Praha: Orac, 2000. 190 s. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-861-9923-1.

PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1.vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-726-1086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, R., SEDLÁČKOVÁ, O. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ze dne 12. dubna 2000.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2016/17

V Brně dne 28.2.2017

L. S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
ředitel

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
děkan

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou hospodaření obce Střelná v letech 2012 – 2016. Práce je rozdělena do tří částí, z nichž první část představuje teoretická východiska zahrnující teorii, klasifikaci a vše související s územní samosprávou v České republice včetně rozpočtu obce a jeho financování. Praktická část je věnována podrobné analýze příjmové a výdajové stránky rozpočtu obce a následnému zhodnocení provozního a finančního hospodaření obce. Dále je proveden výpočet podílu obce na celostátním výnosu ze sdílených daní. Závěrem diplomové práce bude navržení rozpočtu obce na kalendářní rok 2017 a střednědobého finančního plánu na následující dvouleté období.

Klíčová slova: obec, hospodaření obce, rozpočet obce, příjmy, výdaje, střednědobý finanční plán.

Abstract

The diploma thesis deals with financial management of municipality Střelná in the years 2012 – 2016. This thesis is divided into three parts, where the first part presents theoretical basis involving theory, classification and everything associated with local government in the Czech Republic including the budget of municipality and its financing. The practical part is dedicated to the detailed analysis of the incomes and expenses of municipal budget with a subsequent evaluation of operating and capital management. Also is performed a calculation of the proportion of municipality to national revenue from shared taxes. In the end of diploma thesis, there will be proposing of municipality budget for calendar year 2017 and medium-term financial plan for the following two-years period.

Keywords: municipality, financial management of municipality, budget of municipality, incomes, expenses, medium-term financial plan.

Bibliografická citace

VAŠKŮ, B. *Zhodnocení hospodaření obce Střelná*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2017. 89 s. Vedoucí diplomové práce prof. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 26. května 2017

.....

Barbora Vašků

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce prof. Ing. Aleně Kocmanové, Ph. D., za odbornou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při zpracování této práce. Poděkování rovněž patří vedení obce Střelná za veškeré poskytnuté materiály a vstřícný přístup.

OBSAH

1	ÚVOD	10
	CÍL PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	11
2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	12
2.1	VEŘEJNÁ SPRÁVA	12
2.2	ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	12
2.3	OBEC	14
2.3.1	Klasifikace obcí	15
2.3.2	Postavení obce	16
2.3.3	Orgány obce	17
2.3.4	Majetek obce	18
2.4	ROZPOČET OBCE	19
2.4.1	Rozpočtový výhled	20
2.4.2	Rozpočtová skladba	21
2.4.3	Rozpočtové zásady	22
2.4.4	Rozpočtový proces.....	23
2.5	FINANCOVÁNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	25
2.5.1	Příjmy rozpočtu obce	26
2.5.2	Výdaje rozpočtu obce	29
2.6	ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ	31
3	ANALYTICKÁ ČÁST	34
3.1	CHARAKTERISTIKA OBCE STŘELNÁ.....	34
3.2	ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ.....	36
3.2.1	Daňové příjmy	37
3.2.2	Nedaňové příjmy.....	41
3.2.3	Kapitálové příjmy	44
3.2.4	Přijaté transfery.....	45

3.3	ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ	48
3.3.1	Běžné výdaje	49
3.3.2	Kapitálové výdaje	51
3.4	ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE	54
3.4.1	Provozní a kapitálové hospodaření	54
3.4.2	Zadluženost obce	57
3.5	VÝPOČET PODÍLU OBCE NA SDÍLENÝCH DANÍCH	59
4	NÁVRHOVÁ ČÁST	62
4.1	NAVÝŠENÍ PŘÍJMŮ ROZPOČTU OBCE	63
4.1.1	Místní poplatek ze psů	63
4.1.2	Místní poplatek za užívání veřejného prostranství	64
4.1.3	Místní poplatek za komunální odpad	64
4.1.4	Daň z nemovitých věcí	65
4.2	OPTIMALIZACE VÝDAJŮ ROZPOČTU OBCE	66
4.2.1	Výměna úsporných svítidel veřejného osvětlení	67
4.2.2	Úspora elektrické energie a zemního plynu	68
4.3	NÁVRH ROZPOČTU OBCE	69
4.3.1	Optimistická varianta návrhu rozpočtu	69
4.3.2	Realistická varianta návrhu rozpočtu	72
4.3.3	Pesimistická varianta návrhu rozpočtu	73
4.4	ROZPOČTOVÝ VÝHLED	76
5	ZÁVĚR	79
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	81
	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	86
	SEZNAM ZKRATEK	88
	SEZNAM PŘÍLOH	89
	PŘÍLOHY	I

1 ÚVOD

Územní samospráva v České republice je tvořena základními územními samosprávnými celky představující obce a vyššími územními samosprávnými celky, mezi které patří kraje, kterým náleží jednotlivé znění zákona. V rámci diplomové práce věnuji pozornost pouze základním územním samosprávným celkům podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších zákonů, představující územní společenství občanů, jež mají právo na samosprávu zakotvenou v Ústavě České republiky. Základní samosprávné celky představují veřejnoprávní korporace, které disponují se svým vlastním majetkem, navenek vystupují svým jménem, nesou odpovědnost z veškerých plynoucích právních vztahů a hospodaří podle vlastního rozpočtu. Obce mohou vykonávat svou činnost na základě samostatné či přenesené působnosti prostřednictvím obecního úřadu a s ním souvisejících orgánů, jejíž podstata spočívá v rozdělení kompetencí a odpovědností zabezpečující veškeré veřejné statky pro obyvatelstvo obce.

Základem pro sestavení územního rozpočtu je zpracování rozpočtového výhledu sloužícího k finančnímu plánování hospodaření obce. Rozpočtový proces není jednoduchou záležitostí, neboť je tvořen několika zásadními kroky, jež jsou v kompetenci příslušných orgánů obce, zejména zastupitelstva obce. Rozpočet obce je tvořen příjmovou a výdajovou stránkou, přičemž za nejpodstatnější část příjmů lze považovat příjmy plynoucí z daňových příjmů obsahující zejména sdílené daně, svěřené daně, místní a správní poplatky. Druhou stránku územního rozpočtu představují především výdaje běžné sloužící k zabezpečování a financování veřejných statků, které jsou poskytované obyvatelstvu příslušné obce.

Se vznikem samostatného státu České republiky prochází rozpočtové určení daní řadou zásadních změn, jenž dochází k neustálému novelizování zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Nejnovější novelizační změnou rozpočtového určení výnosů daní dochází zákonem č. 391/2015 s nabytím účinnosti od 1. ledna 2017. K jakýmkoliv změnám dochází převážně ve prospěch základních samosprávných celků postupným navyšováním rozpočtů jednotlivých obcí na základě přerozdělování sdílených daní prostřednictvím krácení daní z jiných rozpočtů či procentním zvyšováním podílu inkasa jednotlivých daní, zejména daně z přidané hodnoty, jež jsou nedílnou součástí územních rozpočtů.

CÍL PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Cílem diplomové práce je zhodnocení finančního a provozního hospodaření obce Střelná na základě detailní analýzy výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad v pětiletém období 2012 – 2016, s poukázáním na veškeré získané přijaté transfery z vyhlášených dotačních programů ve sledovaném období. Součástí práce je rovněž výpočet podílu analyzované obce na celostátním hrubém výnosu ze sdílených daní. Zjištěná výše predikovaných sdílených daňových příjmů společně s navrženými změnami, které by mohly přispět k navýšení příjmové stránky rozpočtu obce a následné optimalizaci některých výdajových položek je zpracována do jednotlivých návrhů rozpočtu obce na kalendářní rok 2017. Finálním krokem je sestavení rozpočtového výhledu jako dlouhodobého nástroje řízení obce na následující rozpočtové období 2018 – 2019.

Diplomová práce je zpracována na základě poznatků domácí odborné publikace, internetových zdrojů, platných právních předpisů, vyhlášek Ministerstva financí České republiky a pravidelné konzultace s účetní a starostou obecního úřadu Střelná. Veškeré zdroje jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů v závěru diplomové práce.

Teoretická východiska práce pojednávají s použitím metody deskripce o teorii, klasifikaci, orgánech územní samosprávy, rozpočtu obce včetně jeho financování a následného rozpočtového určení daní v České republice. V praktické části diplomové práce je analyzována dle závazného členění příjmová a výdajová stránka rozpočtu obce v pětiletém sledovaném období, kdy následně dochází ke komparaci jednotlivých rozpočtových let. Za pomoci matematických metod dochází ke zjištění finančního a provozního hospodaření obce Střelná včetně výpočtu ukazatele dluhové služby obce. Stejnou metodou je proveden výpočet podílu obce na celostátním hrubém výnosu ze sdílených daní, což je podkladem pro predikci daňových příjmů, jenž jsou zakomponovány do rozpočtu obce formou optimistické, realistické a pesimistické varianty společně s navrženými změnami vhodnými ke zlepšení finanční situace obce. V rámci sestavení jednotlivých návrhů rozpočtů byl dle zjištěných potřebných informací vypočten rovněž matematickou metodou splátkový kalendář v případě přijetí krátkodobého bankovního úvěru u bankovní instituce ČSOB, a. s. Návrhová část je zakončena metodou dedukce, kdy dochází k sestavení rozpočtového výhledu na dvouleté rozpočtové období. Závěrem práce jsou za pomoci metody syntézy shrnuty veškeré důležité poznatky získané během zpracování této diplomové práce.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

V rámci teoretické části diplomové práce bude pojednáno o veškerých východiskách týkajících se územních samosprávných celků, rozpočtu obce, způsobu jeho financování a rozpočtového určení daní včetně nejpodstatnějších novelizačních změn od 1. ledna 2017.

2.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Veřejná správa se objevila již v období římského práva a lze ji charakterizovat jako správu lidské společnosti ve státě se státním zřízením sloužící k rozvoji společnosti, jejímu financování, hospodaření a v neposlední řadě k řízení problémů společnosti. Jedná se o složitý společenský systém s vnějším a vnitřním prostředím, kdy vnější prostředí je tvořeno mezinárodními službami prostřednictvím bilaterálních a multilaterálních smluv, zatímco vnitřní prostředí veřejné správy je specifikováno vazbami uvnitř státu (Káňa, 2007).

Veřejnou správou se rovněž rozumí systém skládající se ze státní správy a veřejné samosprávy. Státní správu lze vykonávat přímým či zprostředkovaným způsobem prostřednictvím všech existujících institucí. V rámci veřejné samosprávy dochází k transformaci veškerých kompetencí na nestátní subjekty. Samosprávu lze označit jako decentralizaci a demokracii vykonávající dané záležitosti samostatně, vlastním jménem a svými finančními prostředky. Dále lze klasifikovat samosprávu na územní a zájmovou (Provazníková, Sedláčková, 2009).

Mezi subjekty veřejné správy patří stát, který je tvořen státními orgány a institucemi vykonávající veřejnou správu přímo, dále územní samospráva, která na rozdíl od státu vykonává veřejnou správu odvozeně a jiné subjekty, mezi které lze zařadit například profesní komory, veřejnoprávní vysoké školy a jiné. Činnosti veřejné správy jsou ovlivněny mocí zákonodárnou s výsadním postavením parlamentu České republiky, mocí výkonnou s vrcholným orgánem vlády a mocí soudní zajišťující ochranu lidských práv a svobod (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

2.2 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

Dle Ústavy České republiky existuje dvoustupňová územní samospráva, skládající se z obcí a krajů. Obce představují základní jednotku územní samosprávy, lze ji označit také jako místní samosprávu. Vyšší stupeň územního správního celku nalezneme pod označením kraje. Dle ústavního zákona č. 347/1997 Sb., je Česká republika složena ze 14 vyšších územních samosprávných celků neboli tzn. krajů (Provazníková, Sedláčková, 2009).

Dvoustupňová územní samospráva složená z obcí a krajů je vymezena následujícím zákonným zněním:

- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení),
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze.

Výše uvedené základní a vyšší samosprávné územní celky se vyznačují zejména svou ekonomickou a hospodářskou samostatností, kdy disponují a zodpovědně nakládají s finančními prostředky, dále zabezpečováním potřeb veřejnosti a ochrany jejich zájmů včetně preferencí, společenským a historickým vývojem, občanskou soudržností území a geografickou soudržností a v neposlední řadě tvorbou právních norem, kterými jsou myšleny zejména obecně závazné vyhlášky obcí a krajů (Káňa, 2007).

Mezi funkce územní samosprávy patří:

- sociální,
- ekonomická,
- územně technická (Peková, 2004).

Sociální funkce územní samosprávy se zabývá rozvojem kulturně sociálních kontaktů, zabezpečuje sociální péči a služby pro chudší vrstvu obyvatelstva, zajišťuje bezpečnost obyvatelstva a chrání jejich majetek společně s jinými organizačními složkami obce (Peková, 2004).

Ekonomická funkce územní samosprávy spočívá v redukci tržního selhání z hlediska lokálních a regionálních projevů. Hlavním úkolem územní samosprávy je zejména zabezpečení veřejných statků pro své obyvatelstvo. Avšak na druhou stranu se rovněž snaží o zajištění sociálně ekonomického rozvoje svého území a zvýšení ekonomického potenciálu tvorbou vhodných a příznivých podmínek pro podnikatelskou činnost (Peková, 2004).

Územně technická funkce územní samosprávy představuje vhodné využití území obcí a krajů, koordinaci svého územního rozvoje, k čemuž je využívána celá řada nástrojů územního plánování. Výsledkem je vytvoření technické a sociální infrastruktury na území obce (Peková, 2004).

Jak již bylo výše uvedeno, v rámci ekonomické funkce územní samosprávy je nutné zabezpečit plnou řadu veřejných statků pro své obyvatelstvo. Veřejnými statky se rozumí statky, u nichž dochází k tržnímu selhání, přesněji řečeno soukromý sektor není schopen

zajistit v požadované míře a kvalitě veřejné statky, proto k jejich zajištění dochází prostřednictvím státu a územní samosprávy (Peková, 2004).

Existuje dvojí rozdělení veřejných statků, a to čisté a smíšené veřejné statky. Čisté veřejné statky se vyznačují zejména svou nedělitelností a nevylučitelností ze spotřeby, což znamená, že spotřeba jednoho statku jednotlivce neomezuje možnost spotřeby tohoto statku jinému subjektu. Naproti tomu smíšené veřejné statky se odlišují od čistých veřejných statků svou dělitelností, čímž lze ocenit danou spotřebu například stanovením uživatelského poplatku za jednotku spotřeby veřejného statku. Ekonomika se však potýká s problémem tzv. černého pasažéra využívajícího veřejných statků bez jejich zaplacení na úkor jednotlivcům, kteří jsou schopni za dané veřejné statky platit. Dochází k neefektivnosti vyloučení ze spotřeby veřejných statků, a proto jsou veřejné statky zcela nebo z části financovány z daňových výnosů (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

2.3 OBEC

Obec lze označit jako základní územní samosprávnou jednotku společenství občanů tvořící celek, jenž je ohraničen katastrálním územím obce. Jedná se o veřejnoprávní korporaci, která hospodáří s vlastními i svěřenými finančními prostředky, disponuje s movitým a nemovitým majetkem, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese veškerou odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Obec je rovněž reprezentantem veřejných zájmů svého obyvatelstva, účastníkem správního řízení, správcem veškerých obecních a veřejných záležitostí, vydavatelem obecně závazných vyhlášek a zřizovatelem obecní policie, neziskových organizací a obecních podniků (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích; Káňa 2007).

Obec je tvořena obyvatelstvem složeného z občanů pobývajících na území České republiky s trvalým pobytem, dále z občanů s čestným občanstvím obce, právnických a fyzických osob, kteří využívají společné katastrální území a mají právo na samosprávu ukotvenou v Ústavě České republiky. Občané obce se podílejí na řízení obce nepřímou a přímou formou. Nepřímou formou se rozumí prostřednictvím volených zástupců, jež si občané obce na základě svého rozhodnutí volí do zastupitelstva ve veřejných komunálních volbách. Přímou formou naopak díky aktivní účasti na veřejných schůzích obce, kde se mohou vyjadřovat v místním referendu k nejpodstatnějším otázkám rozvoje dané obce. O zabezpečení chodu obce a jeho fungování, zajištění veřejných statků pro své obyvatelstvo rozhodují pouze volené orgány obce, u jejichž rozhodování se uplatňuje nadpoloviční většina všech členů příslušného orgánu (Peková, 2004).

2.3.1 Klasifikace obcí

Základní územní samosprávné celky lze klasifikovat podle velikostní kategorie počtu obyvatel a činnosti obecních úřadů. Prvním rozlišovacím kritériem podle počtu obyvatel na území České republiky dochází k zásadnímu rozdělení na obec, městys, město, statutární město a hlavní město Praha (Káňa, 2007).

Městysem se rozumí obec, která je stanovena předsedou vlády na základě návrhu obce, a to však až po vyjádření vlády České republiky (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

Městem je obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, jestliže tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny České republiky na návrh obce. Vyznačuje se městskými čtvrti, náměstím, ulicemi, znakem a praporem. Městský úřad vykonává přenesenou nebo rozšířenou působnost (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích; Káňa, 2007).

Statutární město se člení na městské obvody či městské části, které jsou samosprávnými jednotkami s vlastními orgány, spravováno je magistrátem města a v čele je primátor města. Zásadním rozdílem statutárního města od měst je zejména právo obecně závazné vyhlášky. „Mezi statutární města řadíme Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek - Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov“ (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, § 4 ods. 1).

Hlavní město Praha je upravena zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Dochází ke členění na městské části, respektive obvody, které se odlišují od územně členěných městských částí statutárních měst pouze částečnou právní subjektivitou (Kopecký, 2010).

Druhým rozlišovacím prvkem obcí je klasifikace podle činností, které jsou vykonávány obecními úřady. Zde se klasifikují obce a obecní úřady podle výkonu správy v základním rozsahu, přenesené působnosti a rozšířené působnosti (Káňa, 2007).

Obce I. typu vykonávají samosprávné činnosti a další činnosti státní správy pouze pro vlastní obec a katastrální území. Vyznačují se malým počtem obyvatelstva, jednoduchou organizační strukturou obecního úřadu a žádnými zřízenými odbory (Káňa, 2007).

Obce II. typu zabezpečují samosprávné záležitosti a činnosti státní správy jak pro vlastní obyvatelstvo, tak i pro obyvatelstvo vedlejších obcí nacházející se ve správním obvodu, pro které je typická působnost stavebního a matričního úřadu. Obecní úřady vykonávající správu v přenesené působnosti vedou správní řízení ve svém obvodu dle stanoveného zákona. Mezi

obce II. typu lze zařadit obce disponující s více katastrálním územím, které zabezpečují kromě samosprávních záležitostí rovněž státem pověřené činnosti (Káňa, 2007).

Obce III. typu provádějí samosprávné záležitosti a úkoly státní správy stejně jako obce II. typu, avšak s rozdílem dalšího výkonu specializovaných činností týkajících se vydávání občanských průkazů, cestovních pasů, živnostenských oprávnění, evidencí motorových vozidel a dalších záležitostí, které jsou stanoveny platnými právními předpisy (Káňa, 2007).

2.3.2 Postavení obce

Postavení obce má velmi zásadní roli, neboť dochází k rozdělení kompetencí a odpovědností zabezpečující veškeré veřejné statky pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu, kdy obec rozhoduje samostatně v oblastech veřejné správy. V rámci samostatné působnosti vykonává veřejnou správu a samosprávu zastupitelstvo obce pouze pro své katastrální území. Avšak v některých zemích Evropské unie je využíván smíšený model, kdy obec zabezpečuje samosprávné funkce i přenesené funkce, díky kterým zajišťují různé druhy veřejných statků pro více katastrálních území. Činnosti orgánů obce v případě přenesené působnosti jsou kontrolovány státní správou nebo krajskými úřady (Peková, 2004).

V rámci samostatné působnosti by se mělo jednat o takové záležitosti, jejichž plnění je v hlavním zájmu územního společenství, které je místní společenství schopno samostatně zvládnout. Zákonodárství by mělo při stanovení rozsahu samostatné působnosti vycházet ze zásady proporcionality mezi zájmy samosprávných celků a potřebou jednotné regulace a výkonu činností celostátního významu s respektováním základních práv a svobod. Nutné je brát v úvahu také zásadu subsidiarity a tím tak ponechat zajišťování veřejných záležitostí místního charakteru obcím. V případě, že obce nejsou schopny efektivně spravovat dané záležitosti, dochází k jejich svěřování vyšším územním celkům, popřípadě státní správě. Mezi činnosti patřící do samostatné působnosti obce lze například uvést záležitosti rozpočtového hospodářství, podnikatelské aktivity obce, zřizování organizačních složek obce, zabezpečování veřejného pořádku, stanovení místních poplatků a jiné. Co se však týče přenesené působnosti, rozdílem od samostatné působnosti je, že samosprávný celek vykonává záležitosti státu, z pohledu státu se však jedná o nepřímý výkon státní správy. Záležitosti spadající do přenesené působnosti mají pro samosprávné celky povahu povinnosti, které lze ukládat pouze prostřednictvím zákona. Za předpokladu, že samosprávné celky plní stanovené povinnosti pro stát, vzniká státu následně povinnost podílet se na finančních nákladech spojených s výkonem státní správy samosprávnými celky (Kopecký, 2010).

2.3.3 Orgány obce

V České republice mezi orgány obce podle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů patří:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta obce,
- obecní úřad.

Zastupitelstvo obce lze označit jako kolektivní orgán obce, jejichž členy jsou voleny prostřednictvím komunálních voleb. Početní struktura zastupitelstva se stanovuje na základě velikostní struktury obce, a to podle počtu obyvatel a územního obvodu konkrétní obce. Počet členů zastupitelstva obce je závazné na celé volební období a stanoví se nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb zastupitelstva obce. Nezbytnou podmínkou je, aby členové zastupitelstva obce měli trvalý pobyt na území dané obce. Zastupitelstvo obce pořádá zákonem veřejná jednání, vyhotovuje jednací řád a schází se nejméně jednou za tři měsíce (Kopecký, 2010).

Zastupitelstvo obce má rozhodovací pravomoc ve všech samosprávních záležitostech, k němuž je zapotřebí nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce. V souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, jsou činnosti zastupitelstva obce spojené s pravomocí rozhodovací a schvalovací, např. v oblasti rozvoje obce, rozpočtu obce a závěrečného účtu, převzetí úvěru nebo dluhu, poskytnutí půjčky nebo dotací, smluv o sdružení, zřízení či zrušení neziskových organizací a dalších podstatných záležitostí. Významnou roli hraje zastupitelstvo obce také v majetkových záležitostech obce (Peková, 2004).

Rada obce je výkonným orgánem obce odpovídající za její výkon zastupitelstvu obce. Rada obce je tvořena starostou, místostarostou a dalšími členy rady. Počet členů rady obce musí být lichý v rozmezí 5 až 11 členů, avšak nikoliv více než jedna třetina členů zastupitelstva obce. Ve srovnání s jednáním zastupitelstva obce jsou jednání rady obce neveřejná. Radě obce jsou vyhrazeny pravomoci zejména v souvislosti s hospodařením obce podle schváleného rozpočtu, uzavíráním nájemních smluv či vydáváním nařízení obce a jiné záležitosti (Marková, 2000).

Starosta obce je hlavním představitelem obce zastupující základní územní samosprávní jednotku navenek, jedná se o tzv. statutární orgán obce. Ve své funkci setrvává až do doby než je zvolen nový starosta obce, tudíž žádné časové omezení pro výkon dané funkce zákonem stanovené není. Mezi jeho primární povinnosti patří svolávání a řízení jednání

zastupitelstva obce a rady obce, odpovídání za audit hospodaření obce, jmenování či odvolávání tajemníka obce a podepisování obecně závazných vyhlášek. V jeho nepřítomnosti je zastupován místostarostou obce (Káňa, 2007).

Obecní úřad vykonává činnosti v oblasti samostatné a přenesené působnosti obce. Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem a ostatními zaměstnanci obce podílejícími se na zajištění bezproblémového chodu obecního úřadu. Funkce tajemníka se zřizuje u pověřených obecních úřadů nebo v obcích s rozšířenou působností. Mezi hlavní úkoly obecního úřadu lze zařadit zejména plnění určitých úkolů uložených zastupitelstvem a radou obce, pomoc komisím a výborům v jejich činnosti, plnění úkolů rozpočtových nebo příspěvkových organizací nebo výkon státní správy v oblasti přenesené působnosti obce (Peková, 2004).

Výbory jsou zřizovány zastupitelstvem obce jako iniciativní a kontrolní orgány. Počet výborů záleží na dobrovolném uvážení zastupitelstva obce, avšak vždy musí být zřízen finanční a kontrolní výbor tvořený nejméně třemi členy. Povinností finančního výboru je kontrola hospodaření s obecním majetkem a účelné vynakládání finančních prostředků v rámci hospodaření obce. Kontrolní výbor má za úkol dohlížet na činnost plnění usnesení zastupitelstva, rady obce a dodržování platných právních předpisů (Marková, 2000).

Komise je iniciativní a poradní orgán založen radou obce a může ji předkládat svá stanoviska a náměty v oblasti samostatné působnosti obce. V rámci přenesené působnosti obce je komise výkonným orgánem, jenž je ve svěřeném úseku odpovědná starostovi příslušné obce. Pro platné usnesení komise je zapotřebí většina hlasů všech svých členů (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích).

2.3.4 Majetek obce

Nezbytným předpokladem existence a fungování územní samosprávy je založeno na vlastnictví majetku a jejím efektivním hospodařením. Majetek nabytý obcemi slouží k rozvoji daného území, ať už se jedná o pozemky, budovy, komunikaci, kanalizační či odpadní sítě. V případě investování do veřejného sektoru financovanými návratnými příjmy lze nemovitý majetek obce použít jako zástavu. Hodnota majetku a jeho účel použití slouží k hodnocení bonity a ratingu územní samosprávy. Majetek obce slouží zejména k zajišťování veřejných statků pro obyvatelstvo obce a je nástrojem řízení svých zřízených organizací. Obce mohou využít svůj nepotřebný majetek k podnikatelské činnosti a dosažení dalších příjmů do svého rozpočtu například formou dividend nebo podílu na zisku. Účetní výkaz zvaný rozvaha

podává přehled o struktuře majetku a zdrojů financování. Orgány obce rozhodují a následně zodpovídají o způsobu hospodaření majetku a jeho účelného a efektivního využití ve prospěch obce a veřejnosti (Kadeřábková, Peková, 2012).

Majetek do vlastnictví obcí lze nabýt hned několika možnými způsoby, kterými jsou myšleny zejména následující skutečnosti:

- vytvoření majetku výstavbou,
- koupí majetku,
- dědictvím či darem majetku,
- převodem majetku,
- vyvlastněním za náhradu (Marková, 2000).

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů obsahuje přísná kritéria při nakládání s nepotřebným majetkem obce. V případě, že se obec rozhodne nemovitý majetek prodat, směnit, darovat, pronajmout či poskytnout jako výpůjčku, je povinna zveřejnit přesný záměr na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů nežli dojde k projednání konkrétního záměru všemi orgány příslušné obce (Marková, 2000).

2.4 ROZPOČET OBCE

Rozpočet obce lze definovat jako decentralizovaný peněžní fond obsahující příjmy obce, které získala prostřednictvím jejich přerozdělování v rozpočtové soustavě nebo vlastní činností obce, které poslouží k financování veřejných a smíšených statků. Územní rozpočet se stejně jako veřejné rozpočty vyznačuje principem nenávratnosti, neekvivalentnosti a nedobrovolným způsobem financování. Z účetního hlediska lze nahlížet na rozpočet obce jako na bilanci příjmové a výdajové stránky rozpočtového období (Provazníková, 2015).

Při zpracování rozpočtu obce se vychází z předpokladů střednědobého rozpočtového plánu. Územní rozpočet je sestavován převážně jako vyrovnaný. Mohou však nastat situace, že zastupitelstvo obce schválí přebytkový rozpočet obce a to v případě, když příjmy jednoho roku budou efektivně a účelně využity až v následujících letech, nebo naopak příjmy sloužící ke splácení jistiny z úvěrů z minulých období. Výjimkou schválení není také deficitní rozpočet. Tato skutečnost vzniká pouze tehdy, kdy bude deficit uhrazen prostřednictvím přebytků z minulých let, smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí či příjmem z prodeje komunálních dluhopisů obce (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Rozpočet územního samosprávného celku plní stejné funkce jako veřejný rozpočet, a to:

- alokační,
- redistribuční,
- stabilizační (Kadeřábková, Peková, 2012).

Alokační funkce je rozhodující funkcí územního rozpočtu, neboť dochází k financování různých potřeb obyvatelstva a naplnění veřejného zájmu prostřednictvím rozpočtových peněžních prostředků (Kadeřábková, Peková, 2012).

Redistribuční funkcí dochází k přerozdělování přiměřené části peněžních prostředků z krajských rozpočtů do rozpočtů obecních, čímž dochází k ovlivňování sociálně-ekonomického rozvoje, zejména ve prospěch sociálně slabšího obyvatelstva obce (Kadeřábková, Peková, 2012).

Stabilizační funkce je využívána také územními samosprávnými celky, neboť přispívají ke zvýšení ekonomického potenciálu daných území, kdy se jedná o vytváření technických infrastruktur a jiných dalších záležitostí (Kadeřábková, Peková, 2012).

Hospodaření obce s rozpočtovými peněžními prostředky během rozpočtového období lze definovat následujícím vztahem:

$$F_1 + P - V = F_2,$$

kde F_1 představují rozpočtové peněžní prostředky na začátku rozpočtového období, P příjmy, V výdaje a F_2 rozpočtové peněžní prostředky na konci rozpočtového období (Peková, 2004).

V případě, že nastane situace $F_2 > F_1$, tak dochází k vytvoření finanční rezervy v dalším rozpočtovém roce. Opačnou situací $F_2 < F_1$ představuje použití finančních rezerv či jiných zdrojů z minulých let k vyrovnání bilance rozpočtu (Peková, 2004).

2.4.1 Rozpočtový výhled

Rozpočet územního samosprávného celku vychází z rozpočtového výhledu, který lze charakterizovat jako finanční nástroj obce sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství obce. K sestavení rozpočtového výhledu jsou nezbytné veškeré uzavřené smluvní vztahy a přijaté závazky na období 2 až 5 let následujících po roce, na který je sestaven roční rozpočet. Obsahem rozpočtového výhledu jsou veškeré údaje o příjmech

a výdajích, dlouhodobých závazcích a pohledávkách, dlouhodobě finančních zdrojích a potřebách veškerých realizovaných záměrů (Kočí, 2012).

V případě nezpracování a nepředložení rozpočtu nebo rozpočtového výhledu lze považovat za správní delikt a krajské úřady mají možnost udělit obcím pokutu. Podrobnost sestavení rozpočtového výhledu záleží na konkrétní obci, jedinou podmínkou je sestavení alespoň čtyř souhrnných základních ukazatelů – celkové příjmy, výdaje, pohledávky, závazky. Na základě rozpočtového výhledu obec může zvážit svou střednědobou finanční situaci, což je nezbytné pro investiční plánování a efektivní využívání návratných peněžních prostředků a jejich financování. Zpracování rozpočtového výhledu je důležité z hlediska rozpočtu obce, který z něj vychází. Dále rozpočtový výhled umožňuje samosprávnému celku koncepční a plánovité financování běžných i kapitálových potřeb, podává přehled o možnostech hospodaření subjektu v následujícím období a finanční situaci územního celku (Provazníková, 2015).

2.4.2 Rozpočtová skladba

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě vymezuje rozpočtovou skladbu jako jednotnou klasifikaci příjmů a výdajů z různých hledisek do jednotek třídění, prostřednictvím kterých vzniká povinnost organizačním složkám státu a právnickým osobám k označení svých rozpočtových i skutečných příjmů a výdajů.

Veškeré příjmy, výdaje, celkové saldo hospodaření a následně jeho financování v soustavě veřejných rozpočtů lze sledovat prostřednictvím rozpočtové skladby. Základním principem rozpočtové skladby je princip peněžních pohybů neboli tzv. cash flow. Nezbytnou podmínkou ke správné klasifikaci příjmů a výdajů je jejich včasné promítnutí se na bankovní účet vedený danou obcí (Paroubek, Češková, Kinšt, 2006).

Rozpočtová skladba je složena z jednotlivých hledisek třídění příjmů a výdajů, kdy mezi základní hlediska členíme:

- odpovědnostní,
- druhové,
- odvětvové,
- konsolidační (Kadeřábková, Peková, 2012).

Odpovědnostní hledisko se stává pro základní územní samosprávní celky a vyšší územní samosprávné celky hlediskem zcela nepovinným (Kadeřábková, Peková, 2012).

Druhové hledisko slouží k základnímu třídění příjmů a výdajů rozpočtové skladby, týkajících se veškerých peněžních operací. Významnou roli představuje v oblasti rozpočtové politiky a následně tak dochází k propojení na účetnictví (Kadeřábková, Peková, 2012).

Odvětvové hledisko slouží k rozeznání účelu, na který jsou vynaloženy finanční prostředky. Nedochozí ke třídění všech operací, ale pouze operací výdajového charakteru a vybraných nedaňových a kapitálových příjmů, ale to však pouze u územních rozpočtů (Kadeřábková, Peková, 2012).

Konsolidační hledisko se týká tzv. záznamových jednotek, které využívají obce i kraje. Konsolidací dochází k vyloučení duplicity prostřednictvím interních transferů mezi fondy a korekci příjmových a výdajových položek (Provazníková, Sedláčková, 2009).

Ve vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě lze nalézt rozsáhlejší taxativní výčet jednotlivých hledisek třídění a jejich konkrétních příjmů a výdajů rozpočtové skladby podle různé klasifikace, jež jsou uvedeny v jednotlivých přílohách této vyhlášky.

2.4.3 Rozpočtové zásady

Každá municipalita je povinna komplexně dodržovat v průběhu rozpočtového procesu veškeré zásady rozpočtu, které jsou platné v rozpočtové soustavě. Jedná se zejména o následující zásady:

- každoroční sestavování a schvalování,
- reálnost a pravdivost,
- úplnost a jednotnost,
- vyrovnanost a účelovost,
- efektivnost a hospodárnost,
- publicita (Peková, 2004).

Zásada každoročního sestavování a schvalování územního rozpočtu lze také označit za časové omezení použití peněžních prostředků v rámci rozpočtu. V případě, že nedojde ke schválení rozpočtu před dalším rozpočtovým obdobím, hospodaří se po celou dobu následujícího roku podle rozpočtového provizoria, tzn. na základě rozpočtu minulého období nebo plánovaného rozpočtu, který z určitých důvodů nebyl schválen zastupitelstvem obce (Kadeřábková, Peková, 2012).

Zásada reálnosti a pravdivosti spočívá v sestavení rozpočtu na základě analýzy hospodářských procesů a budoucího odhadu vývoje prostřednictvím redukce odchylek

finančního plánu. Tato zásada má zabránit transformaci jednotlivých rozpočtových položek sloužících k jiným účelům než byla stanovena zákonem (Marková, 2000).

Zásada úplnosti a jednotnosti je splněna prostřednictvím závazné rozpočtové skladby. Předpokládá se, že každé území disponuje se svým vlastním rozpočtem obsahující veškeré finanční vztahy s ním související (Marková, 2000).

Zásada vyrovnanosti a účelovosti znamená, že územní rozpočet by měl splňovat podmínku dlouhodobé vyrovnanosti, což je východiskem efektivního hospodaření. Nicméně rozpočtové peněžní prostředky mají být použity pouze ke stanoveným účelům týkajících se pokrytí nutných potřeb či opatření a zajištění řádného chodu celé účetní jednotky (Marková, 2000).

Zásada efektivnosti a hospodárnosti stanovuje co nejefektivnější využití rozpočtových peněžních prostředků vedoucích k lepšímu hospodaření, s čímž souvisí povinnost týkající se přezkoumání hospodaření a účetního auditu krajskými úřady nebo auditorskými společnostmi (Marková, 2000).

Zásada publicity je poslední zásadou, kterou musí municipalita dodržovat. Jedná se o průběžné informování veřejnosti o plnění rozpočtu zveřejněním na úřední desce na území příslušné obce, čímž se územní rozpočet stává pro všechny subjekty dostupným a zároveň i závazným (Marková, 2000).

2.4.4 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces lze charakterizovat jako souhrn činností orgánů, jejichž povinností je zajistit správné řízení hospodaření územního samosprávného celku v celém rozpočtovém období, jímž se zpravidla rozumí období jednoho kalendářního roku. Rozpočtový proces je však zpracován na dobu delší, a to 1,5 až 2 kalendářní roky. Sestavení rozpočtového procesu není jednoduchou záležitostí, neboť je vytvářen na základě jednotlivých fází:

- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednání a schválení návrhu,
- kontrola plnění rozpočtu,
- sestavení závěrečného účtu (Peková, 2004).

Sestavení návrhu rozpočtu územního samosprávného celku je jedna z nejpodstatnějších fází rozpočtového procesu, jež je vytvářena finančním odborem. Návrh územního rozpočtu se zpracovává na základě rozpočtového výhledu, údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Při jeho tvorbě je zapotřebí věnovat velký zřetel jak

konkrétním požadavkům jednotlivých odborů a zastupitelstvu obce, tak vývoji výnosu ze sdílených daní, na jehož základě vydá Ministerstvo financí České republiky predikci daňových příjmů pro jednotlivé obce na následující kalendářní rok. Návrh rozpočtu je složen z příjmové a výdajové stránky, jejíž nezbytnou podmínkou je další klasifikace na výdaje běžné zahrnující provozní činnosti a výdaje kapitálové obsahující naopak činnosti investiční. Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů dochází ke zveřejnění návrhu rozpočtu nejméně 15 dnů před jeho projednávání zastupitelstvem obce na úřední desce a prostřednictvím internetových stránek. Důvodem jeho zveřejnění je možnost vyjádření případných připomínek obyvatelstvem obce (Provazníková, 2015).

Projednání a schválení návrhu rozpočtu je další nezbytnou etapou potřebnou k tvorbě výsledného rozpočtu, prostřednictvím které se jakékoliv připomínky orgánů zapracovávají do návrhu územního rozpočtu. Projednávání návrhu rozpočtu je ve výhradní kompetenci finančního výboru a rady obce, zatímco schvalování celkové výše rozpočtu a jeho struktury je v pravomoci zastupitelstva obce. Součástí schváleného rozpočtu jsou závazné ukazatele pro výkonné orgány obce, právnické osoby zřízené na území obce a příjemce dotačních prostředků nebo příspěvků z rozpočtu. Avšak může nastat i taková situace, kdy rozpočet obce nebude schválen před 1. lednem rozpočtového roku a hospodaření obce bude řízeno rozpočtovým provizoriem stanoveným zastupitelstvem obce (Marková, 2000).

Kontrola plnění schváleného rozpočtu je v pravomoci rady a zastupitelstva obce, jejichž povinností zdali dochází k řádnému plnění schváleného územního rozpočtu, je zřízení finančního a kontrolního výboru. Finanční výbor má za úkol kontrolovat hospodaření s obecním majetkem a vhodné vynakládání finančních prostředků určených k hlavní činnosti územního samosprávného celku. V rámci samostatné působnosti dochází prostřednictvím kontrolního výboru ke kontrole plnění usnesení zastupitelstva a rady obce, řádnému dodržování právních předpisů ostatními zřízenými výbory a obecním úřadem a plnění veškerých úkolů zadaných zastupitelstvem obce. Povinností obce je také zajištění kontroly hospodaření organizačních složek a příspěvkových organizací, jež jsou napojeny na obecní rozpočet. K přezkoumávání hospodářství za předchozí kalendářní rok dochází prostřednictvím okresního úřadu či auditorské společnosti, jejíž náklady jsou financovány z rozpočtových prostředků obce (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; Marková, 2000).

V průběhu kalendářního roku může dojít ke změně příjmové a výdajové stránky rozpočtu obce. Důvodem mohou být zejména organizační změny, legislativní změny nebo objektivní

skutečnosti, které nebyly při sestavování rozpočtu známy. Nastane-li situace zvýšení výdajů rozpočtu, tak rozpočtová potřeba je hrazena z finančních prostředků mimorozpočtových fondů. Zastupitelstvo obce je oprávněno schvalovat případné změny rozpočtu, které lze aplikovat pouze rozpočtovým opatřením. V případě, že by změny schváleného rozpočtu nebyly prováděny rozpočtovým opatřením, jednalo by se o správní delikt, jenž je sankcionován až do výše jednoho milionu Kč (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; Marková, 2000).

Sestavení závěrečného účtu se zpracovává na základě souhrnných informací o ročním hospodaření územního samosprávného celku a svazku obcí po konci kalendářního roku finančním odborem a radou obce. Obsahem závěrečného účtu jsou podrobné údaje o plnění veškerých příjmů a výdajů, finančních operacích, tvorbě a použití fondů. Důležitou součástí závěrečného účtu představuje analýza faktorů ovlivňující výši plnění příjmové a výdajové stránky rozpočtu a následný návrh opatření vedoucí k jejich optimalizaci. Povinností územního samosprávného celku a svazku obcí je odborné přezkoumání hospodářství za předchozí kalendářní rok prostřednictvím okresního úřadu či auditorské společnosti. Výsledek tohoto přezkoumání je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání. Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před jeho projednáním zastupitelstvem obce a obyvatelstvo obce může vyjádřit své připomínky v písemné či ústní podobě. V rámci projednání závěrečného účtu dochází k vyjádření souhlasu s hospodařením následujícího roku bez výhrad nebo s případnými výhradami, kdy je potřeba napravit zjištěné chyby a nedostatky hospodaření (Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů; Provazníková, Sedláčková, 2009).

2.5 FINANCOVÁNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY

Hospodaření územních samosprávných celků v České republice probíhá prostřednictvím schváleného rozpočtu zastupitelstvem obce. Rozpočty obcí a dobrovolných svazků jsou nesmírnou součástí soustavy vzájemně provázaných článků, a to zejména svou výší a strukturou příjmové stránky rozpočtu. Rozpočty územních samosprávných celků jsou obdobným způsobem jako veřejné rozpočty tvořeny příjmovou a výdajovou stránkou (Čmejrek, Kopřiva, 2007).

Financování obecních aktivit dochází prostřednictvím vlastních nebo cizích zdrojů, kdy vlastními zdroji se rozumí prostředky získané z prodeje nepotřebného dlouhodobého hmotného majetku nebo přebytečné finanční prostředky z minulého hospodářského období.

Zatímco cizí zdroje lze chápat jako dluhové prostředky získané formou návratných finančních výpomocí od bankovních institucí. K financování projektů dochází prostřednictvím zdrojů získaných z příjmů z hospodářské činnosti obce, vlastní správní činnosti, pronájmu a prodeje komunálního majetku, dotací ze státního rozpočtu, státních fondů nebo prostřednictvím fondů z Evropské unie. Dále může obec financovat své investiční a neinvestiční aktivity pomocí přijatého bankovního úvěru nebo formou komunálního leasingu (Hrabalová, 2004).

2.5.1 Příjmy rozpočtu obce

Základní kategorie příjmů rozpočtu územního samosprávného celku se liší zejména svým charakterem a schopností obce ovlivnit výši těchto příjmů svou vlastní činností, jedná se o:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy,
- kapitálové příjmy,
- přijaté dotace,
- návratné příjmy (Hrabalová, 2004).

Daňové příjmy jsou upraveny zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (dále jen zákon o rozpočtovém určení daní). Daňové příjmy představují nejvyšší podíl na příjmové stránce rozpočtu obce. Převážná část daňových příjmů je tvořena svěřenými a sdílenými daněmi, kterým bude podrobněji věnována následující kapitola. Součástí daňových příjmů jsou také místní, správní a ostatní poplatky plynoucí do rozpočtu obce. O místních poplatcích rozhodne obec na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů a následně vyhlásí obecně závaznou vyhláškou daný typ poplatku, sazbu poplatku, ohlašovací povinnosti, splatnost, úlevy či případné osvobození od daného poplatku pro jednotlivé subjekty (Hrabalová, 2004).

Podle § 1 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů jsou obce oprávněny vybírat následující poplatky:

- „*poplatek ze psů,*
- *poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,*
- *poplatek za užívání veřejného prostranství obce,*
- *poplatek ze vstupného,*
- *poplatek z ubytovací kapacity*
- *poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,*

- *poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,*
- *poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu či kanalizace.“*

Obec v rámci přenesené působnosti je oprávněna vybírat správní poplatky dle zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů. Správní poplatky se vyznačují určitou ekvivalencí, respektive částečnou úhradou nákladů za činnost správních orgánů, jedná se například o výpisy z matrik, ověření pravosti veškerých dokladů, vystavení dokladu o povolení stavby atd. (Rektořík, Šelešovský a kol., 2002).

Nedaňové příjmy představují výrazně nižší zdroj příjmů rozpočtu územního samosprávného celku než příjmy daňové. Nedaňového příjmy rozpočtu obce lze označit také jako příjmy nenávratné. Nejedná se o příjmy plynoucí z povinnosti vymezené zákonem, ale o příjmy z určité činnosti obce nebo jiných subjektů ve prospěch obce. Mezi nejvýznamnější příjmy nedaňového charakteru zpravidla patří příjmy z vlastního podnikání sloužící k vyrovnaní hospodaření obce, pod kterými si lze představit příjmy za poskytované služby, příjmy z pronájmu majetku, přijaté úroky nebo příjmy z obchodování s cennými papíry. Nezbytnou součástí těchto příjmů jsou uživatelské poplatky sloužící k produkci veřejných statků nebo smíšených veřejných statků, o kterých rozhoduje sama obec. Uživatelskými poplatky se rozumí výše zmíněné místní poplatky, které je obec oprávněná ukládat občanům obce. Zanedbatelná část nedaňových příjmů je tvořena prostřednictvím příjmů z pokut a penálu, které jsou nahodilého a neplánovaného charakteru (Čmejrek, Kopřiva, 2007).

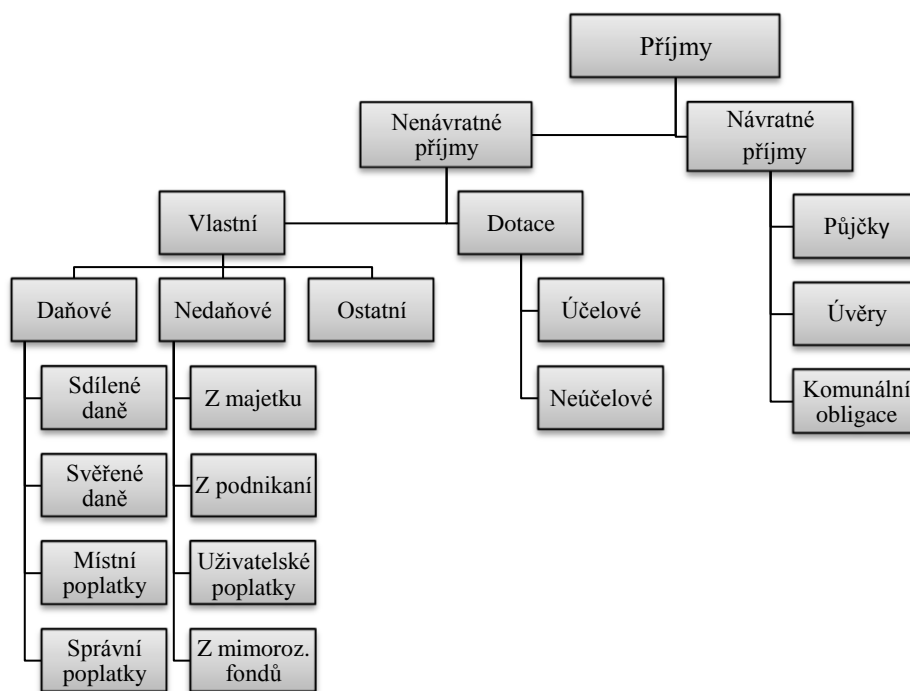
Kapitálové příjmy nemají zásadní význam ve struktuře celkových příjmů územních samosprávných celků a představují tak nepatrnou procentuální část. Typickými kapitálovými příjmy jsou příjmy z prodeje dlouhodobého majetku obce, přijaté peněžní dary a příjmy z emise komunálních obligací. O těchto příjmech lze hovořit jako o příjmech jednorázového a neopakovatelného charakteru (Hrabalová, 2004).

Přijaté dotace jsou chápány jako nenávratné peněžní prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, mimorozpočtových fondů, prostředků Evropské unie nebo rozpočtů krajů. Dotace představují po daňových příjmech druhý nejvýznamnější zdroj financování veškerých obecních aktivit, neboť žádná obec není plně finančně soběstačná. Dotace lze rozlišovat podle účelu vynaložení poskytnutých peněžních prostředků, v takovém případě lze hovořit o účelových a neúčelových dotacích. Účelové dotace mohou být použity pouze na konkrétní účely za podmínek stanovenými dotační politikou. V případě nevyčerpání dotačních

prostředků dochází k jejich navrácení příslušnému poskytovateli. V rámci územních samosprávných celků se jedná o účelové dotace, které jsou směřovány zejména na vzdělání, zlepšení bydlení, údržbu komunikací atd. Zapotřebí je také rozlišovat, zda jsou dotace poskytovány do běžných nebo kapitálových rozpočtů. Běžné dotace jsou poskytovány na financování běžných, neinvestičních potřeb v rozpočtovém roce. Naproti tomu kapitálové dotace slouží k financování jednorázových investičních akcí, ať už se jedná o investiční akci nebo realizaci určitých dotačních programů států. Neúčelová neboli všeobecná dotace nevymezuje konkrétní podmínky k jejich užití, lze s nimi nakládat dle vlastního uvážení. Jediné omezení neúčelových dotací spočívá, zda jsou poskytovány na financování běžných nebo kapitálových výdajů (Marková, 2000; Hrabalová, 2004).

Návratné příjmy jsou nezbytnou součástí příjmů rozpočtu obce, které je po uplynutí stanovené doby nutné vrátit určitému poskytovateli finančních prostředků. Jedná se o prostředky návratného charakteru, které mohou být obci poskytovány ve formě krátkodobých, střednědobých nebo dlouhodobých úvěrů k překlenutí časového nedostatku vlastních peněžních prostředků, půjček či návratných finančních výpomocí od jiných subjektů. Nevýhodou těchto návratných příjmů je úrokové zatížení, jež ovlivňují hospodaření územních samosprávných celků (Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Klasifikace jednotlivých příjmů plynoucích do rozpočtu obce je znázorněna obrázkem č. 1.

Obr. 1: Schéma – příjmy rozpočtu obce

Zdroj: Vlastní zpracování dle Peková, Pilný, Jetmar, 2008

2.5.2 Výdaje rozpočtu obce

Územní samosprávný celek se významně podílí na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo obce, což je důsledkem decentralizace veřejné správy a posilování role územní samosprávy, čímž dochází k nárůstu výdajové stránky rozpočtu obce. Závazné členění jednotlivých výdajů je dáno rozpočtovou skladbou a lze je členit podle různých hledisek:

- běžné a kapitálové,
- plánované a neplánované,
- mandatorní a nemandatorní,
- návratné a nenávratné (Hrabalová, 2004).

Běžné a kapitálové výdaje jsou členěny z hlediska ekonomického. Běžné výdaje mají nejvýznamnější podíl na tvorbě výdajů rozpočtu obce související s financováním veřejných statků a služeb v příslušném rozpočtovém roce. Běžné výdaje přibližně tvoří 2/3 celkových výdajů rozpočtu obce, přičemž největší podíl těchto výdajů připadá na nákupy zboží a služeb, mzdy a platy zaměstnanců, neinvestiční transfery zřízeným příspěvkovým organizacím a sociální dávky. Zbylá část celkových výdajů je tvořena kapitálovými výdaji sloužících k financování dlouhodobých investičních potřeb v oblasti školství, zdravotnictví, výstavby nebo obnovy bytového fondu a mnoho dalších záležitostí. Na základě dlouhodobého plánu rozvoje obce a finančního hospodaření obce by se mělo s kapitálovými výdaji nakládat velmi efektivním způsobem (Čmejrek, Kopřiva, 2007).

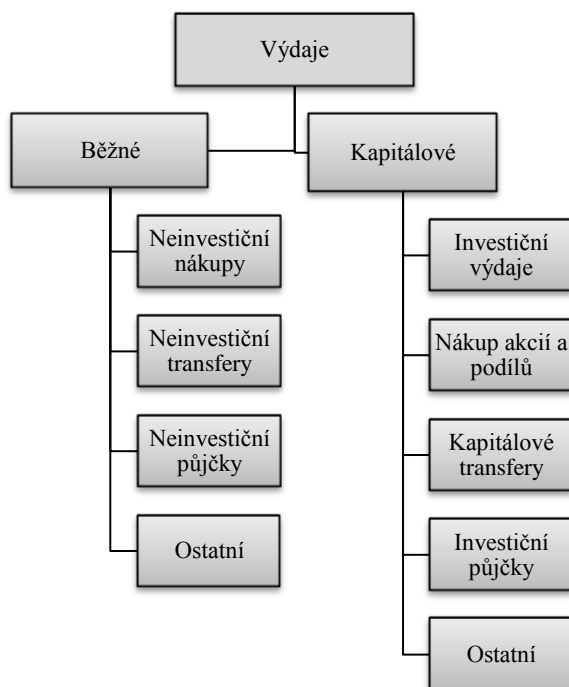
Plánované a neplánované výdaje územních samosprávních rozpočtů jsou hlediskem rozpočtovaného plánování. Plánované výdaje lze v rozpočtovém období zcela předem a v přesně výši určit, neboť většina těchto výdajů patří mezi běžné a opakující se výdaje, které mají mandatorní charakter. Naproti tomu neplánované výdaje jsou nahodilého rázu a v rozpočtovém období je lze velmi stěží přepokládat a plánovat. Mezi neplánované výdaje patří například výdaje na odstraňování škod v oblasti postižené povodněmi nebo v souvislosti s jinými přírodními katastrofami či výdaje za porušení rozpočtové kázně (Provazníková, 2015).

Mandatorní a nemandatorní výdaje se rozlišují podle způsobu jejich vynaložení. Obec je ze zákona či jiné právní normy povinna ze svého rozpočtu vynaložit mandatorní výdaje, kterými se rozumí výdaje spojené s výkonem a provozem obce, jedná se například o platy zaměstnanců obecního úřadu, výdaje na nájemné, spotřebu elektrické energie nebo splacení

úroků v případě čerpání bankovního úvěru. Částečné náklady na financování statků jsou obci vráceny zpět prostřednictvím přijatých transferů. Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce a její politické vůli závisí, zdali budou vynaloženy nemandatorní výdaje či nikoliv (Hrabalová, 2004).

Návratné a nenávratné výdaje spočívají v návratnosti jednotlivých výdajů územních rozpočtů. Návratné výdaje jsou spjaté s poskytováním půjček územních samosprávných celků místním podnikatelům, neziskovým organizacím nebo občanům nacházející se v tíživé sociální situaci, jejíž hlavním důvodem je spojen s podporou těchto subjektů. Nezbytně nutné je zvážení veškerých rizik spojených s poskytováním peněžních prostředků jednotlivým příjemcům a nutností sledování zisku jak při přijímání, tak poskytování vybraných půjček. Nenávratnými výdaji se rozumí financování veřejných statků, které by měly být kryty výnosem sdílených a svěřených daní, místními či uživatelskými poplatky nebo v přiměřené výši přijatými transfery z rozpočtové soustavy. Může se jednat jak o běžné, tak kapitálové výdaje (Hrabalová, 2004; Peková, Pilný, Jetmar, 2008).

Rovněž klasifikace jednotlivých běžných a kapitálových výdajů plynoucí z rozpočtu územního samosprávného celku je znázorněna následujícím obrázkem č. 2.

Obr. 2: Schéma – výdaje rozpočtu obce

Zdroj: Vlastní zpracování dle Peková, Pilný, Jetmar, 2008

2.6 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

Do vzniku samostatného státu rozpočty územních samosprávných celků nehrály žádnou významnou roli, neboť byly tvořeny pouze příjmy z majetkových daní a části vybraných daní z příjmů jednotlivců. Po 1. lednu 1993 došlo k zásadním změnám daňové soustavy, kdy docházelo k dělení daňových příjmů mezi státní rozpočet a rozpočty základních a vyšších územních samosprávných celků (Provazníková, Sedláčková, 2009).

V České republice došlo k několika novelizačním změnám v rozpočtovém určení daní, jež se řídí zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Tento zákon byl s účinností od 1. ledna 2013 novelizován zákonem č. 295/2012 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Novelizovaným zákonem o rozpočtovém určení daní došlo k řadě podstatných změn v přerozdělování sdílených daní ve prospěch územních samosprávných celků, a to krácením výnosů sdílených daní čtyř největších měst České republiky, a to Prahy, Plzně, Ostravy a Brna (Ministerstvo financí ČR, 2013).

Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky byla schválena další neplánovaná novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, jež se mění zákonem č. 391/2015 s účinností od 1. ledna 2017. Mezi novelizační změny patří zejména navýšení podílů na celkovém inkasu daně z přidané hodnoty obcím, a to z 20,83 % na 21,40 %, což se velmi pozitivně projeví na rozpočtech územních samosprávných celků. Následně došlo k zrušení problematického 30 % podílu na dani z příjmů fyzických osob z příznání, jehož hlavním důvodem bylo dlouhodobě klesající inkaso jmenované daně a jeho vykazující prvky nesolidarity vůči ostatním obcím, neboť nedocházelo k zvýhodňování pouze zanedbatelné části obcí nacházejících se na území České republiky (Ministerstvo financí ČR, 2016).

Mezi nejvýznamnější zdroje příjmů územních samosprávných celků jednoznačně patří daňové příjmy, jejichž podstatnou část tvoří:

- sdílené daně
- svěřené daně.

Odišným prvkem těchto daní je jejich struktura daní a způsob přerozdělování jejich výnosů plynoucí do územních rozpočtů.

Sdílené daně jsou přerozdělovány z celostátního hrubého výnosu představující peněžní prostředky vybírané správcem daně v rozpočtovém roce, které jsou sníženy o vrácené peněžní prostředky, vybrané pokuty a náklady daňového řízení. Přesněji řečeno, výnos ze sdílených daní nepřipadá v plné výši územní samosprávě, ale dochází k jeho následnému rozdělení mezi státní rozpočet nebo jiný veřejný rozpočet. Mezi sdílené daně spadá daň z přidané hodnoty, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků a daň z příjmů právnických osob (Provazníková, Sedláčková, 2009).

Výhodou sdílených daní je zejména určitá stabilita daňových příjmů územních rozpočtů, snižování nerovností v daňovém výnosu mezi obcemi a regiony, zvyšování pravomocí obcí v otázce rozhodování o daňovém výnosu daní, snížení administrativních nákladů na správu a výběr těchto daní prostřednictvím centralizace správy. Za nevýhodu sdílených daní lze považovat přerozdělování jejich daňových výnosů mezi různé úrovně veřejných rozpočtů a nemožnost daňové pravomoci územním samosprávným celkem (Kadeřábková, Mates a Wokoun, 2004).

Svěřené daně jsou druhým typem daňových příjmů plynoucí v plné výši do rozpočtů územních samosprávných celků, jež jsou tvořeny daní z příjmů právnických osob za obec a daní z nemovitých věcí, které představují stoprocentní příjem obcí (Hrabalová, 2004).

Přerozdělování výnosů ze sdílených a svěřených daní do rozpočtu územní samosprávy je upraveno v § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, jenž se s účinností od 1. 1. 2017 mění zákonem č. 391/2015 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů. Obce mají nárok dle novelizačního znění zákona na daňové příjmy tvořící:

- a) *„výnos z daní nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,*
- b) *podíl na 21,40 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,*
- c) *podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,*
- d) *podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),*
- e) *podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),*

- f) podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),*
- g) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,*
- h) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.“*

Dle § 4 odst. 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní se velikost podílů obcí s výjimkou čtyř největších měst Prahy, Plzně, Ostravy a Brna na celostátním hrubém výnosu stanovuje součtem základních parametrů, které se následně stanoví ve vztahu k celkovému počtu všech obcí umístěných v České republice:

- výměra katastrálního území,
- počet obyvatel obce,
- počet dětí a žáků ve zřizovaných mateřských a základních školách,
- násobky a koeficienty postupných přechodů,

Podíl na daňovém výnosu čtyř největších měst Prahy, Plzně, Ostravy a Brna se liší ve srovnání s ostatními obcemi pouze přepočítacím koeficientem. Koeficienty a násobky postupných přechodů společně s přepočítacím koeficientem slouží k výpočtu procentuálních podílů jednotlivých územních samosprávných celků na celostátním hrubém výnosu ze sdílených daní. Tyto informace jsou k dispozici v příloze č. 1 a 3 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům ve znění pozdějších předpisů.

3 ANALYTICKÁ ČÁST

Tato část diplomové práce je zaměřena nejdříve na stručnou charakteristiku konkrétní obce Střelná a následnou podrobnou analýzu jednotlivých příjmů a výdajů dle závazného členění rozpočtové skladby. Veškerá data jsou čerpána z interních materiálů dané obce, respektive z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad za sledované pětileté období 2012 – 2016. Na základě uvedené analýzy dojde k zhodnocení hospodaření obce po stránce provozní a kapitálové společně se zjištěním ukazatele dluhové služby, jež bude doplněno tabulkami a grafickým znázorněním pro lepší představivost čtenářů. Součástí analytické části bude taktéž vypočten procentuální podíl obce na výnosech sdílených daní dle rozpočtového určení daní, jehož výsledek měření se následně promítne v návrhové části při řešení jednotlivých variant návrhu rozpočtu obce Střelná na kalendářní rok 2017. V závěru práce bude zpracován dle průměrných meziročních hodnot minulého období tzv. střednědobý finanční plán na rozpočtové období 2018 – 2019.

3.1 CHARAKTERISTIKA OBCE STŘELNÁ

Obec Střelná se nachází na moravsko-slovenské hranici v Lyském průsmyku mezi Bílými Karpaty a Javorníky ve Zlínském kraji. První písemná zmínka o existenci obci byla objevena ve Slovenském státním archivu v Bytči v 15. století. Název obce je spjatý s obrannou funkcí Moravy před nájezdy Tatarů a Turků a nosí jej oprávněně, neboť se zde nachází střelnice bývalé Zbrojovky Vsetín, jenž má velký význam při zkoušení moderních zbraní. Poloha obce je velmi strategická z pohledu silniční a železniční dopravy, neboť východní část obce sousedí se Slovenskou republikou. Obec disponuje rovněž vlastním znakem a praporem. Celková výměra pozemků obce představuje 926 ha a počet obyvatel ke konci roku 2016 se eviduje na 593 obyvatel (Obec Střelná, 2014).

Technická vybavenost obce představuje nově vybudovanou kanalizaci s napojením na čistírnu odpadních vod, veřejný vodovod a plynovod. Obec je zřizovatelem dvou organizačních složek, a to mateřské a základní školy prvního stupně. Dále se zde nachází pohostinství, prodejny smíšeného zboží, pekařství, ubytovací zařízení, víceúčelové hřiště a veřejná knihovna. V obci aktivně působí různé spolky a sdružení, mezi které patří TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, Myslivecké sdružení Tisůvek a Český svaz zahrádkářů, díky kterým se konají různorodé akce pro všechny věkové kategorie, např. myslivecký ples, fašank, mikulášská obchůzka, košt slivovice, sportovní turnaje v malé kopané, dětský karneval a další

tradiční kulturní a společenské akce. V obci se vyskytuje také rozmanitá hospodářská činnost podle jednotlivého typu činností a právní formy podnikání.

Obec Střelná se podílí na členství občanského sdružení Místní akční skupiny Hornolidečska (MASH), jež je složena ze zástupců jednotlivých obcí, podnikatelských subjektů a neziskových organizací. Za hlavní cíl tohoto občanského sdružení je považován rozvoj daného území, zvýšení životní úrovně obyvatelstva a zajištění trvale udržitelného rozvoje. Na realizaci těchto cílů získává peněžní prostředky z Evropské unie prostřednictvím schválených projektů z Programu rozvoje venkova. K dané činnosti je využívána metoda LEADER založená na partnerství a spolupráci obyvatel venkovských oblastí, díky které se mohou spolupodílet na rozhodování o potřebách regionu také jeho obyvatelé a subjekty v něm působící. Prostřednictvím MASH bylo již realizováno několik úspěšných projektů s příspěvkem od Evropské unie a finančních prostředků získaných z národních zdrojů (Mashornolidečska, 2011).

Na obecním úřadě mají obyvatelé obce možnost využít zpoplatněných služeb Czech Pointu, prostřednictvím kterého se poskytují výpisy z veřejných a neveřejných evidencí. Z hlediska veřejné evidence je myšlen výpis z katastru nemovitostí, obchodního rejstříku, živnostenského rejstříku, informačního systému o veřejných zakázkách a odpadového hospodářství. Neveřejná evidence pak představuje výpis z rejstříků trestů a centrálního registru řidičů, k čemuž je však nezbytné doložení průkazu totožnosti k ověření příslušného žadatele požadujícího specifický typ neveřejného výpisu (Střelná, 2010).

Na obecním úřadě působí starosta obce Ing. Petr Kráčmar, a v případě jeho nepřítomnosti místostarosta Bc. Josef Vaculík, již jsou voleni prostřednictvím zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce sestává z pěti členů, jejichž kompetence spočívá v rozdělení zodpovědnosti jednotlivých oblastí týkajících se financí, kontroly, životního prostředí a odpadkového hospodářství, místního, bytového a lesního hospodářství, kultury, sociální a občanské záležitosti a v neposlední řadě oblasti mládeže, sportu a spolkové činnosti. Zastupitelstvo obce dále zřizuje výbory finanční a kontrolní, jejichž složení je v obci tříčlenné. Obec zaměstnává tři zaměstnance, z nichž jednoho zaměstnance, traktoristu, na plný úvazek a na $\frac{3}{4}$ pracovní úvazek účetní a sekretářku zajišťující bezproblémový chod obce a mnoho podstatných záležitostí s ním souvisejících. Zbylí zaměstnanci jsou zaměstnáni v rámci veřejně prospěšných prací na dobu určitou a jejich počet záleží na rozhodnutí příslušného Úřadu práce (dle ústního sdělení účetní obce Střelná, 2017).

3.2 ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH PŘÍJMŮ

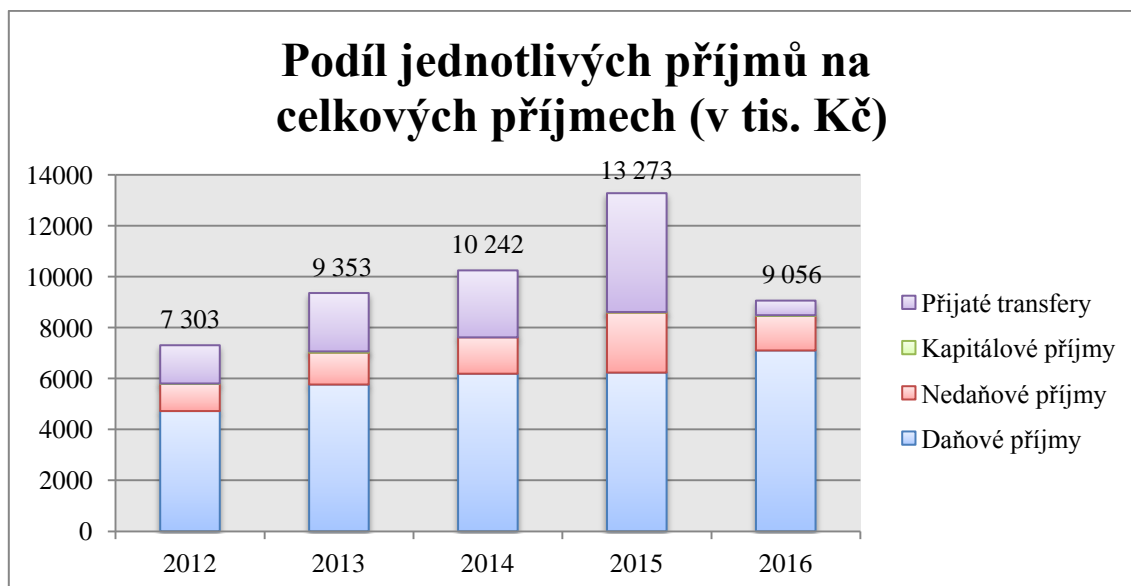
Příjmy rozpočtu představují důležitou součást obecního rozpočtu sloužících k pokrytí veškerých naplánovaných výdajů v jednotlivých rozpočtových letech. Jednotlivé příjmy se liší nejenom svým charakterem, ale také formou jejich získávání. Celkové příjmy se klasifikují podle druhu na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery jak investičního, tak neinvestičního rázu, k jejichž detailní analýze dojde v následujících podkapitolách. V rámci práce budeme zde pracovat s veškerými daty po konsolidaci, kdy jsou dané částky očištěny o převody mezi jednotlivými účty obce.

V následující tabulce č. 1 jsou zobrazeny celkové příjmy dle jednotlivých druhů příjmů, zpracované údaje jsou v celé diplomové práci zaokrouhleny matematicky na tisíce Kč nahoru.

Tab. 1: Celkové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy	4 719	5 761	6 186	6 230	7 098
Nedaňové příjmy	1 072	1 252	1 427	2 355	1 361
Kapitálové příjmy	11	48	0	24	25
Přijaté transfery	1 501	2 292	2 629	4 664	572
Celkové příjmy	7 303	9 353	10 242	13 273	9 056

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 1: Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu Fin 2 - 12 M obce Střelná

Z grafu č. 1 je patrné, že největší část celkových příjmů představují daňové příjmy tvořené převážně sdílenými daněmi, jejichž podíl je dán rozpočtovým určením daní, pohybující se okolo 61 % a hrají tedy nejdůležitější roli v rozpočtu obce. Druhou významnou položkou celkových příjmů zaujímají přijaté transfery s 23,8 % poskytované z různých dotačních programů financované ze státního rozpočtu, státních fondů a regionálních rad na zajištění investičních a neinvestičních akcí. Nedaňové příjmy tvoří pouze 15 %, neboť nejsou výsledkem podnikatelské činnosti, ale představují příjmy týkající se běžných činností příslušné obce, například pronájmu bytových, nebytových jednotek, prostor potřebných k různým akcím, vrácení přeplatků elektřiny a spoustu dalších záležitostí, které se každoročně mění. Poslední součástí celkových příjmů jsou kapitálové příjmy, jež tvoří pouze zanedbatelný příjem 0,2 % v rozpočtu obce Střelná, zahrnující prodej pozemků na území dané obce obyvatelstvu či jiným subjektům k vykonávání určité činnosti.

V rámci komparace s ostatními lety 2012 – 2016 obec dosahuje největších příjmů v roce 2015 v hodnotě 13 273 tis. Kč, což je zapříčiněno razantním získáním přijatých investičních transferů na projekt Revitalizace středu obce prostřednictvím dotací z Regionálního operačního programu a zrekonstruování části místní pozemní komunikace v souvislosti s prodloužením vodovodu v dolní části obce, jež bylo financované Ministerstvem zemědělství ČR. Také nedaňové příjmy představovaly největší položku ve srovnání s ostatními lety, jejichž zásadní navýšení způsobily příjmy z poskytování služeb a výrobků v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje v obci.

Téměř za celé sledované období jsou vykazovány příjmy růstového trendu, výjimkou je však rok 2016, jehož důsledkem je nejnižší výše přijatých transferů, dokonce investiční přijaté transfery představují nulové hodnoty, neboť obec se v daném roce nepouštěla do žádných investičních akcí z důvodu omezených rozpočtových možností obce. Příčinou je tak splácení dlouhodobého úvěru na opravu místních pozemních komunikací v roční výši 580 tis. Kč, příspěvek na vybudovanou kanalizaci Sdružení Mikroregionu Vsetínska v roční výši 1420 tis. Kč a následný propad příjmů z vedlejší podnikatelské činnosti ubytovacího zařízení v obci.

3.2.1 Daňové příjmy

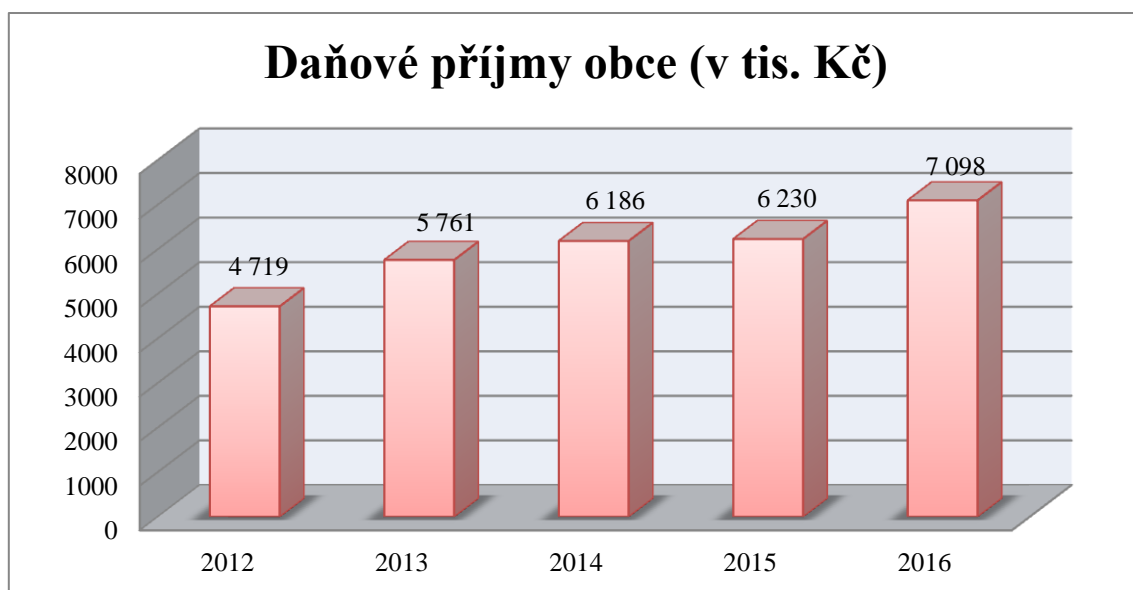
Daňové příjmy představují nejpodstatnější část obecního rozpočtu, jenž jsou tvořeny sdílenými daněmi, svěřenými daněmi, místními a správními poplatky příslušné obce. Velmi významnou a zároveň nepostradatelnou součástí daňových příjmů jsou sdílené daně stanovené určitým podílem pro jednotlivé obce dle zákona o rozpočtovém určením daní, tudíž žádná obec

nemá možnost jejich výši ovlivnit. Do sdílených daní patří daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, ze samostatné výdělečné činnosti a kapitálových výnosů, daň z příjmů právnických osob a daň z přidané hodnoty. Za svěřené daně jsou považovány ty, jejichž výnos plyne přímo do rozpočtu dané obce, mezi niž lze zařadit daň z nemovitých věcí a daň z příjmů právnické osoby, jejímž poplatníkem je obec. V kompetenci příslušné obce je také stanovení jednotlivých místních poplatků na základě rozhodnutí zastupitelstva prostřednictvím vydáním obecně závazných vyhlášek, které se však musí řídit limitujícími podmínkami dle zákona o místních poplatcích. Význam zde mají také příjmy ze správních poplatků za provedení jakéhokoliv výkonu v oblasti veřejné správy v zájmu příslušného žadatele. Jedná se o zpoplatněné služby Českého podacího ověřovacího informačního národního terminálu, tzv. Czech Pointu.

Tab. 2: Daňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	1 017	1 125	1 217	1 284	1 438
Daň z příjmů FO ze SVČ	51	25	24	82	49
Daň z příjmů z kapitálových výnosů	104	127	146	154	153
Daň z příjmů PO	942	1 222	1 347	1 425	1 578
Daň z příjmů PO za obec	0	0	0	0	465
Daň z přidané hodnoty	1 952	2 614	2 837	2 686	2 814
Daň z nemovitých věcí	345	355	329	333	337
Odvody za odnění půdy ze ZPF	0	0	0	0	3
Poplatek za komunální odpad	223	219	221	219	216
Poplatek ze psů	7	7	8	8	7
Poplatek za užívání veřejného prostranství	1	1	2	2	1
Poplatek za výherní hrací přístroj	15	5	0	0	0
Odvod z loterií a podobných her	44	54	49	31	29
Správní poplatky	18	7	6	6	8
Celkové daňové příjmy	4 719	5 761	6 186	6 230	7 098

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 2: Daňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu Fin 2 - 12 M obce Střelná

Z výše uvedené tabulky č. 2 a jejího grafického znázornění je zřejmé, že daňové příjmy představují neustále rostoucí tendenci, což je způsobeno zejména nárůstem sdílených daní tvořících nezbytnou a převažující součást těchto příjmů, které jsou dány formou přerozdělování z celostátního výnosu daní, jejichž převod do rozpočtu obce zajišťuje finanční úřad. S účinností od 1. ledna 2013 došlo k novele zákona o rozpočtovém určení daní, která stanovila vyšší podíly na jednotlivých daních plynoucích do rozpočtů obcí, což se stalo příčinou těchto meziročních nárůstů sdílených daní. Nejvíce se podílí na sdílených daní jednoznačně daň z přidané hodnoty, k jejímuž navýšení došlo v důsledku změny základní a snížené sazby v roce 2013 z předešlých 20 % a 14 % na daňové sazby 21 % a 15 %. Od roku 2013 dochází taktéž k vyššímu inkasu daně z příjmů fyzických osob, což je způsobeno zavedením solidární daně ve výši 7 % z kladného rozdílu mezi součtem příjmů spadajících do dílčího základu daně § 6 a § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů v daném zdaňovacím období a čtyřicetiosminásobku průměrné mzdy stanovené zákonem č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti. Dále lze zaznamenat vzrůstající trend vyinkasované daně z příjmu právnických osob, což je známkou zvyšujícího se výkonu ekonomiky.

V rámci svěřených daní zde hraje velkou roli daň z příjmů nemovitých věcí, jenž lze považovat za stabilní zdroj příjmů, neboť veškerý výnos z nich spadá do rozpočtu obce, se kterým může příslušná obec volně disponovat. Zastupitelstvo obce má možnost prostřednictvím obecně závazné vyhlášky částečně ovlivnit daňové zatížení nemovitých věcí

stanovením jednotlivých koeficientů. V roce 2016 bylo také dosaženo příjmu daně z právnických osob placenou obcí, jenž se zároveň promítne i do rozpočtových výdajů, neboť dochází k fiktivnímu proúčtování úhrady a příjmu jmenované daně.

Na základě rozhodnutí zastupitelstva obce je stanovena obecně závazná vyhláška o místních poplatcích dle zákona č. 565/1990 Sb., v jejíž kompetenci je stanovení jaký typ poplatků a v jaké výši bude příslušná obec od svých občanů oprávněna inkasovat. Jedná se o poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu, jež zaujímají první příčku dosahovaných nejvyšších příjmů ze všech ostatních poplatků, které obec vybírá. Příjmy z těchto poplatků jsou ihned použity k úhradě nákladů spojených s odpadovým hospodářstvím. Obec Střelná je zapojena do systému EKO-KOM, kdy je se společností uzavřena smlouva o zajištění zpětného odběru a využití odpadu z obalů, na jejímž základě obec získává zpětnou část nákladů, které jsou závislé na množství vytríděného odpadu. Odpadové hospodářství v obci se třídí na plasty, sklo, papír, kovy, směsný komunální odpad a dvakrát ročně dochází k mobilnímu sběru nebezpečného a velkoobjemného odpadu. Dle obecně závazné vyhlášky č. 2/2016 činí roční výše poplatku za svoz a likvidaci odpadu částku 400 Kč za dospělou osobu a poloviční částku za dítě do věku 15 let. Mezi další místní poplatky vybírané obcí náleží poplatky ze psů, které hradí držitelé psů starších tří měsíců v roční výši 100 Kč/pes a poplatek za zvláštní užívání veřejného prostranství 10 Kč/m²/den, čímž je myšleno například umístění jakéhokoliv zařízení v obci sloužícího k poskytování výrobků, služeb nebo užívání prostranství ke kulturním a jiným účelům uvedených v příslušné vyhlášce. Do konce roku 2013 obec vybírala také poplatek spojený s provozováním výherního hracího přístroje ve zdejších pohostinství, avšak s vydanou obecně závaznou vyhláškou č. 1/2014 došlo k zákazu provozování loterií a jiných podobných her na území obce Střelná.

Do rozpočtu obce rovněž plyne během sledovaného období přerozdělený výnos z odvodu loterií a jiných podobných her spadajících do ostatních daňových příjmů, jenž byl dán zákonem České národní rady č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách. Od 1. ledna 2017 však vstoupil v platnost zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách a zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, jenž tato nová přímá daň nahradí dosavadní neefektivní a problematický odvod z loterie a jiných podobných her. V roce 2016 lze zaznamenat meziroční nárůst příjmu z části odvodu za odnětí půdy zemědělského půdního fondu nacházejícího se v katastru dané obce.

Součástí daňových příjmů jsou zde veškeré příjmy ze správních poplatků, jejich výše je dána zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Jedná se o příjmy z poskytnutých výpisů veřejných a neveřejných listin v rámci služeb Czech Pointu, správní poplatky související s prováděním vidimace listin a legalizace podpisu, jež jsou každé zvlášť zpoplatněné částkou 30 Kč a poplatek za přihlášení k trvalému pobytu v obci ve výši 50 Kč (dle ústního sdělení účetní obce Střelná, 2017).

3.2.2 Nedaňové příjmy

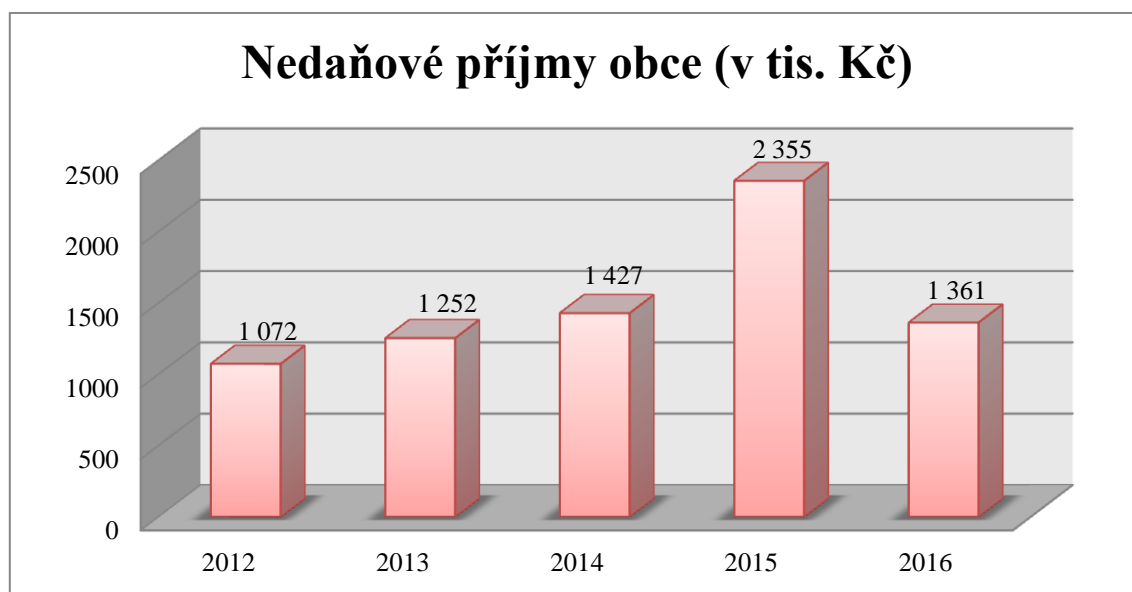
Nedaňové příjmy představují další skupinu rozpočtových příjmů obce, která již netvoří tak významnou složku v obecním rozpočtu jako příjmy daňové. Jedná se o příjmy, které jsou spojené s běžnými provozními činnostmi příslušné obce během rozpočtového roku. Výše nedaňových příjmů nelze považovat za stabilní, neboť se každoročně liší. V rámci nedaňových příjmů se rozlišují příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté sankční platby, přijaté splátky půjčených peněžních prostředků obyvatelstvu obce a ostatní nedaňové příjmy spadající do specifických oblastí. Odlišností a zároveň výhodou nedaňových příjmů ve srovnání s ostatními příjmy je možnost partikulárního ovlivnění struktury a výše jednotlivých příjmů danou obcí.

V tabulce č. 3 nacházející se na následující straně jsou zobrazeny jednotlivé nedaňové příjmy ze všech oblastí náležející obce, o nichž bude následovně pojednáno.

Tab. 3: Nedaňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy z poskytování služeb a výrobků	297	341	821	1 147	95
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	19	51	195	419	461
Příjmy z prodeje zboží (za účelem prodeje)	15	12	7	109	46
Příjmy z pronájmu nemovitostí a jejich částí	274	373	239	292	236
Příjmy z pronájmu pozemků	465	465	20	240	448
Příjmy z úroků (část)	1	2	1	1	1
Příjmy z vlastní činnosti jinde nezařazené	1	0	0	1	2
Přijaté sankční platby	0	8	0	0	0
Splátky půjčených prostředků	0	0	0	2	22
Příjmy z finanč. vypořádání mezi obcemi	0	0	91	0	0
Příjmy z prodeje KM a drobného DM	0	0	16	0	0
Příjem z podílu na zisku a dividend	0	0	0	0	48
Přijaté pojistné náhrady	0	0	0	0	2
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	0	0	37	144	0
Celkové nedaňové příjmy	1 072	1 252	1 427	2 355	1 361

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 3: Nedaňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu Fin 2 - 12 M obce Střelná

Na základě výše uvedené tabulky nedaňových příjmů č. 3 a jejího grafického znázornění je patrné, že ve sledovaném období obec dosahuje nejvyšších nedaňových příjmů v roce 2015, a to ve výši 2 355 tis. Kč, jenž bylo způsobeno výrazným meziročním nárůstem příjmů z poskytovaných služeb a výrobků v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje ve výši 1 077 tis. Kč, kdy se v tomto případě jednalo o příjem z uložení odpadu z výkopových prací v souvislosti s prováděním splaškové kanalizace na území celé obce. Naproti tomu v následujícím roce 2016 došlo k prudkému propadu jmenovaných příjmů, což se pochopitelně odrazilo na celkových nedaňových příjmech.

Jak již bylo řečeno, značný podíl na celkových nedaňových příjmech představují jednoznačně příjmy z poskytovaných služeb a výrobků zejména v oblastech komunálních služeb a územního rozvoje zahrnující rovněž veřejné osvětlení a pohřebnictví, rovněž bytového a nebytové hospodářství, jenž je obec vlastníkem a lesního hospodářství v souvislosti s prodejem dřeva, které těží z vlastních lesů. Obec získává příjmy také ze sběru a následného prodeje ostatních odpadů, jiných než nebezpečných a komunálních. Zanedbatelná část příjmů plyne do rozpočtu obce z provozování místního rozhlasu, prostřednictvím kterého mohou lidé sdělovat důležitá oznámení obyvatelstvu za určitý poplatek. V rámci regionální a místní správy se jedná například o příjmy ze zřízení věcného břemena nebo z pronájmu zasedací místnosti na obecním úřadě a jiných prostor kulturního domu sloužících k vykonávání určitých služeb.

Další skupinou nedaňových příjmů představují přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady, kdy největší část těchto příjmů obec získala v roce 2016 v souvislosti s nově vybudovanou splaškovou kanalizací a kanalizačními přípojkami jednotlivých domácností na čističku odpadních vod, jež představovaly celkovou částku 297 tis. Kč. Významné položky v rámci přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad za celé sledované období zauímají především přijaté zálohy za energie z pronajímaných obecních bytů, vrácení přeplatků za elektrické energie základní a mateřské školy, přijaté odměny od společnosti EKO-KOM, s. r. o. za třídění komunálního odpadu podle množství vytríděného odpadu a přijatá pojistná plnění od pojišťovny za pojistnou událost, kdy například v roce 2015 došlo k mimořádné vodní havárii při bleskové povodni k poškození povrchu na víceúčelovém hřišti, jenž byla obci na základě sjednané pojistné smlouvy s pojišťovnou Kooperativou vyplacena částka ve výši 320 tis. Kč.

Na rozpočtu obce se výrazně podílí příjmy z pronájmu pozemků v rámci komunálních služeb a územního rozvoje, které obci plynou z pronájmů obecních pozemků, které bývají pronajímány ostatním obcím nebo jiným subjektům ke specifickým účelům. Další důležitou

položku představují příjmy z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí, kde je obec vlastníkem jak bytových jednotek zahrnujících pět obecních bytů, tak nebytových prostor týkajících se zejména pronájmu provozovny bistra, autoservisu, vzorkové prodejny nábytku, skladů, provozu posilovny, víceúčelového hřiště a vymezených prostorů sloužících k uskladnění materiálů jednotlivých společností.

Mezi nedaňové příjmy jsou dále zařazeny příjmy z prodeje zboží týkající se například prodeje popelnic, různých brožur, almanachů či vydaných CD mapující kulturní život v obci Střelná. V roce 2015 však dochází k vysokému meziročnímu nárůstu příjmu z prodeje zboží ve výši 109 tis. Kč, což je spojeno s nákupem kanalizačního potrubí včetně jeho příslušenství za účelem následného prodeje jednotlivým domácnostem.

Nepatrnou část nedaňových příjmů tvoří úroky z běžného účtu vedeného u Československé obchodní banky, a. s. zajišťující bankovní účet pro tuto municipalitu. Zde také spadají přijaté sankční platby, které jsou v rámci sledovaného období evidovány pouze v roce 2013, kdy byla uložena pokuta občanovi obce za znečišťování životního prostředí, jenž byla celá sankciovaná částka převedena na bankovní účet obce. Další položku uvedených příjmů zaujímají rovněž splátky půjčených peněžních prostředků občanovi obce určených k nákupu sněžného skútru vhodného k udržování pozemních komunikací v zimních měsících. O možnosti takto půjčených prostředků je nutné rozhodnutí a schválení zastupitelstva obce. Co se však týče ostatních nedaňových příjmů, které nejsou zařazeny v předchozích druhových položkách, jednalo se v roce 2014 a 2015 o mimořádné příjmy v souvislosti s ochranou přírody ve spojitosti s vysečením trávy v dolní části obce jiným než moderním technickým zařízením.

Ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad jsou zde uvedeny i výjimečné příjmy, kterých obec nedosahuje každoročně. Jedná se zejména o příjmy týkající se finančního vypořádání mezi obcemi, jednorázového prodeje krátkodobého majetku a drobného dlouhodobého majetku, podílu na zisku a dividend a přijatých pojistných náhrad.

3.2.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy tvoří pouze zanedbatelnou procentuální část ve vztahu k celkovým obecním příjmům. Jedná se zejména o jednorázový a zároveň neopakovatelný příjem z prodeje dlouhodobého majetku obce. V našem případě kapitálové příjmy obce za sledované období 2012 – 2016 představovaly pouze příjmy z prodeje pozemků v oblasti komunálních služeb a územního rozvoje, jež jsou součástí katastrálního území analyzované obce. Důvodem

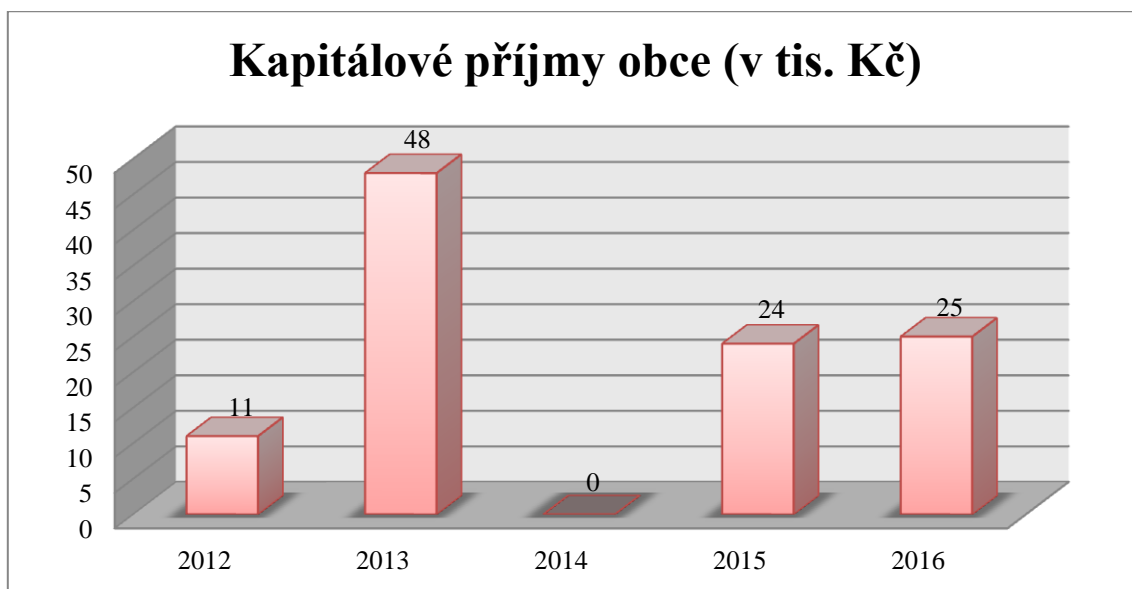
uskutečnění těchto prodejů bylo především přivlastňování a užívání k soukromým účelům konkrétního území jednotlivými občany obce.

V následující tabulce č. 4 jsou zobrazeny hodnoty kapitálových příjmů za analyzované období vykazující zpravidla kolísavý charakter, jenž závisí na prodeji konkrétní velikosti pozemků. Největší část uvedených příjmů obec vykazovala v roce 2013, a to přibližně 48 tis. Kč, naproti tomu o rok později obec neuskutečnila žádný prodej svého nemovitého majetku.

Tab. 4: Kapitálové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Příjmy z prodeje pozemků	11	48	0	24	25

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 4: Kapitálové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu Fin 2 - 12 M obce Střelná

3.2.4 Přijaté transfery

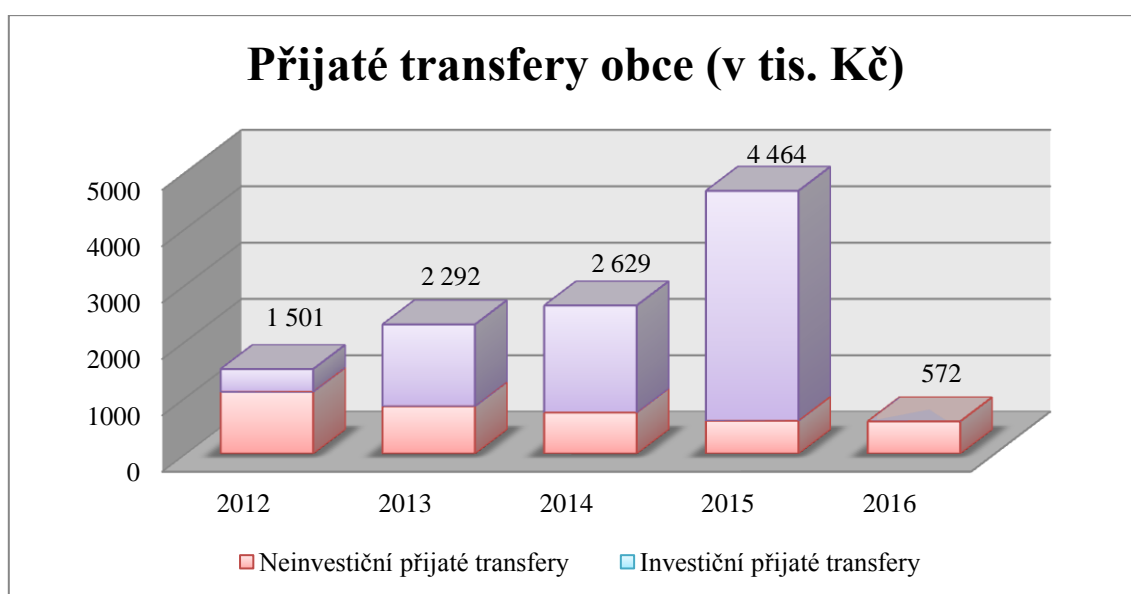
Přijaté transfery představují obecně po daňových příjmech druhý nejvýznamnější zdroj financování obecních aktivit. Rozlišují se přijaté transfery investičního a neinvestičního charakteru poskytnuté obci ze státního rozpočtu, státních fondů, regionálních rad a krajských rozpočtů. Bez možnosti přijatých dotací a grantů, zejména investičních, by příslušná obec nebyla schopna realizovat žádnou větší investiční akci v rámci obce, neboť by k tomu neměla dostatek rozpočtových prostředků. Tyto příjmy lze považovat za velmi nestabilní zdroj celkových příjmů, neboť obec může být při žádosti o konkrétní dotaci úspěšná či nikoliv. Jak již bylo zmíněno výše, obec je součástí Místní akční skupiny Hornolidečska, která obci

z důvodu administrativní náročnosti sleduje jednotlivé dotační programy a následně získává dotační prostředky na zajištění udržitelného rozvoje a zlepšení životní úrovně obyvatelstva obce. Podmínkou je, aby obec byla schopna se částečně finančně podílet na příslušné akci.

Tab. 5: Přijaté transfery obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Neinvestiční přijaté transfery	1 097	841	729	583	572
Investiční přijaté transfery	404	1 451	1 900	4 081	0
Celkové přijaté transfery	1 501	2 292	2 629	4 664	572

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 5: Přijaté transfery obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu Fin 2 - 12 M obce Střelná

Ve výše zobrazené tabulce č. 5 jsou zaznamenány přijaté transfery investičního a neinvestičního rázu. Větší podíl na celkových přijatých dotacích představují jednoznačně transfery investiční, a to cca 68 %, z čehož lze usoudit, že prostřednictvím jejich získání se obec aktivně pouští do různorodých investičních akcí sloužících k rozvoji obecního území a následného zlepšení potřeb obyvatelstva dané obce. Ve sledovaném období je zřejmé, že dochází k neustálému poklesu přijatých neinvestičních transferů, které se každoročně liší podle běžných potřeb činnosti obce spadajících do různých oblastí. Jedná se například o neinvestiční dotační prostředky poskytované na výkon státní správy, komunální volby, volby prezidenta České republiky, Poslanecké sněmovny a Senátu, veřejně prospěšné pracovníky, pořízení domovních kompostérů, nákup techniky pro Sbor dobrovolných hasičů,

restaurování kříže a jiných památek či kulturního dědictví v obci, pořízení technického zařízení včetně instalací počítačových programů v knihovně a veškeré příspěvky, které jsou poskytovány základní a mateřské škole.

V roce 2012 – 2016 byla v každém kalendářním roce uskutečněna konkrétní investiční akce. Nejdůležitějším rokem se stal rozhodně rok 2015, kdy obec získala největší množství finančních prostředků ve výši 4 664 tis. Kč, jejichž podíl je z 87,5 % tvořen dotacemi investičního rázu, což souvisí s finančně nejnáročnějším projektem obce zvaného Revitalizace středu obce Střelná. Daný projekt se týkal celkové úpravy veřejného prostranství před obecním úřadem včetně parkovací plochy, rekonstrukce schodiště, veřejné zeleně a úpravy části zahrady „U Ondrů“, na němž bylo vybudováno dětské hrací hřiště. Celkové náklady projektu činily 4 589 tis. Kč, z čehož bylo 78 %, tj. 3 591 tis. Kč financováno z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava a na zbylé části tak rozsáhlé investiční akce se musela podílet sama obec. Další velká investiční akce v daném roce byla spojena s prodloužením vodovodu v dolní části obce, na kterou obec získala dotační prostředky z Ministerstva zemědělství ČR ve výši 490 tis. Kč. V následujícím roce 2016 však nebyla uskutečněna žádná investiční akce z důvodu nedostatečných finančních prostředků v rozpočtu obce, neboť obec je doposud zatížena splátkou úvěru a příspěvkem konkrétních výdajů, a proto by nebyla schopna se podílet na financování dalších investičních akcí.

Mezi velmi významnou investiční činností zlepšující udržitelný rozvoj v obci došlo také v předchozích letech, které rozhodně stojí za zmínku. V roce 2012 se jednalo o rekonstrukci mateřské školy týkající se zejména výměny oken a zateplení fasády, jejíž celkové náklady činily přibližně 601 tis. Kč, kdy 47 %, tj. 285 tis. Kč bylo financováno ze Zlínského kraje z Podprogramu obnovy venkova. Další položka ve výši 119 tis. Kč činila příjem dotace na vypracování územního plánu obce. V následujícím roce 2013 probíhala naopak rekonstrukce a následná modernizace exteriéru kulturního domu v celkové výši 2 265 tis. Kč, kdy tato investice byla pokryta z 55 %, tj. 1 251 tis. Kč ze Státního fondu životního prostředí v rámci dotačního programu zateplení veřejných budov. V daném roce byla získána další účelová investiční dotace pro nákup nového zásahového auta Sboru dobrovolných hasičů, jež bylo pokryto z rozpočtu Zlínského kraje 37 %, tj. 200 tis. Kč z celkové hodnoty vozidla 539 tis. Kč. I když byl obecní rozpočet zatížen výstavbou kanalizační sítě, tak i v roce 2014 došlo k využití dvou dotačních programů. V první řadě se jednalo o získání dotací na projekt Zázemí pro společenskou, kulturní a spolkovou činnost v obci, v rámci kterého došlo k oplocení sportovního areálu, pořízení mobilního kontejneru u víceúčelového hřiště

a rekonstrukci budov místního Českého zahrádkářského svazu v celkově sumě 490 tis. Kč, z čehož bylo 78 %, tj. 383 tis. Kč financováno ze Státního zemědělského intervenčního fondu v rámci Programu obnovy venkova. Další dotační projekt symbolicky nazvaný Blíž přírodě se týkal vybudování přírodního hřiště u mateřské školy zaměřené na zdůraznění motivů přírody, na které byla poskytnuta investiční dotace ve výši 1 517 tis. Kč, kterou podpořil Státní fond životního prostředí z operačního programu životní prostředí.

Jak je zřejmé jen na základě analyzovaného období 2012 – 2016, obec prostřednictvím získaných dotačních prostředků z různých fondů neustále investuje do rozvoje a budoucnosti obce vybudováním, rekonstrukcí a modernizací veškerých obecních budov nebo jejich částí. Rovněž podporou jednotlivých zřízených obecních spolků a mládeže v oblasti vzdělávání se a sportu díky jednotlivých investičních akcí uskutečňujících se na území malé obce Střelná.

3.3 ANALÝZA ROZPOČTOVÝCH VÝDAJŮ

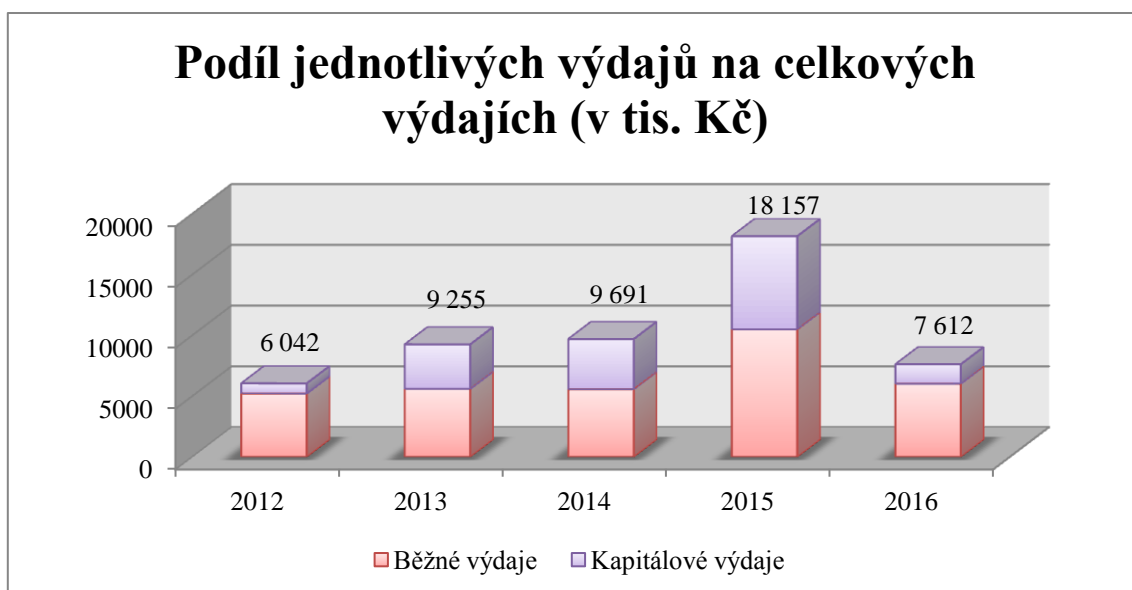
Výdaje tvoří druhou část rozpočtové struktury obce, jejichž výše se odvíjí od vývoje celkových příjmů. Celkové výdaje jsou klasifikovány na běžné a kapitálové výdaje, kdy za běžné výdaje jsou považovány výdaje související s běžnými potřebami obce v rozpočtovém roce. Zatímco výdaje kapitálové slouží k financování dlouhodobých potřeb obce, jež jsou hrazeny v plné nebo částečné výši rozpočtovými prostředky z přebytků minulých let, příjmů z vlastní hospodářské činnosti vykonávané v obci nebo prostřednictvím poskytnutých investičních a neinvestičních transferů z národních zdrojů.

Tabulka č. 6 zobrazuje strukturu jednotlivých výdajů ve vztahu k výdajům celkovým ve sledovaném rozpočtovém období 2012 – 2016.

Tab. 6: Celkové výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Běžné výdaje	5 203	5 591	5 565	10 492	6 018
Kapitálové výdaje	839	3 664	4 126	7 665	1 594
Celkové výdaje	6 042	9 255	9 691	18 157	7 612

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 6: Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Z tabulky č. 6 a jejího grafického znázornění je na první pohled zřejmé, že v celém analyzovaném období běžné výdaje obce výrazně převyšují výdaje kapitálové. Na celkových výdajích se běžné výdaje podílejí průměrně z 68 %, zbývající část tvoří kapitálové výdaje, jejichž výše se odvíjí od příslušné investiční aktivity a jistého podílu spoluúčasti obce při financování jednotlivých projektů ve sledovaných rozpočtových letech. Do roku 2015 jsou celkové výdaje rostoucího trendu. Situace se však mění v posledním analyzovaném roce 2016, kdy dochází k více jak dvojnásobnému meziročnímu poklesu celkových výdajů. Za hlavní důvod tohoto snížení lze jednoznačně považovat značný pokles kapitálových výdajů.

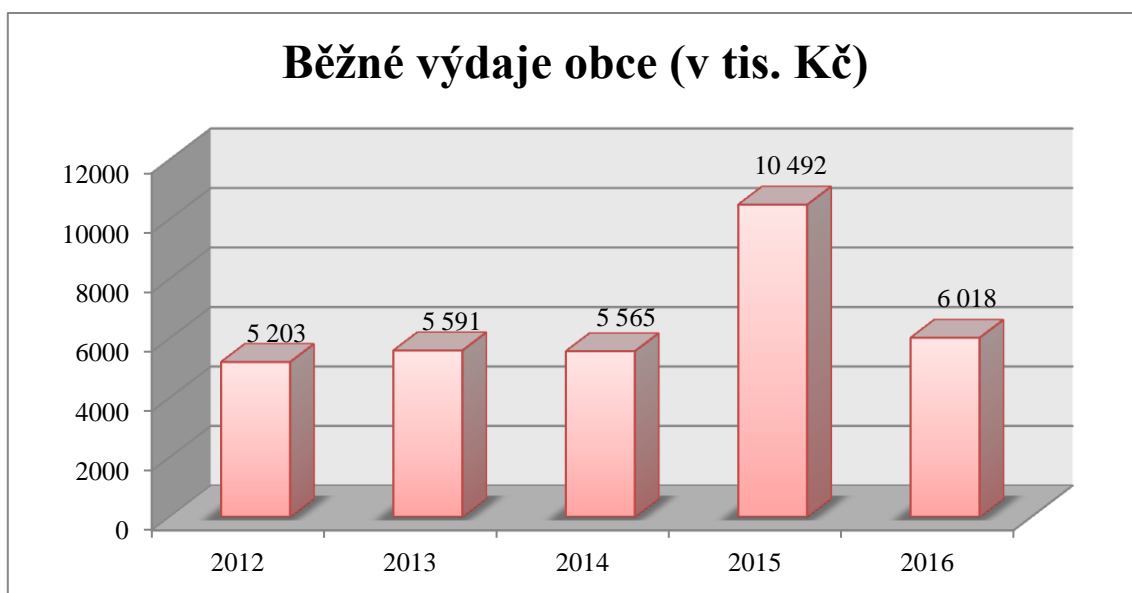
3.3.1 Běžné výdaje

Běžné výdaje představují podstatně vyšší podíl na celkových výdajích než výdaje kapitálové, prostřednictvím kterých dochází k zajišťování provozu obce a jejich příspěvkových organizací. Jednotlivé běžné výdaje jsou rozčleněny do náležitých oblastí a lze je tak označit za velmi různorodé a nestabilní, neboť dochází ke každoroční změně potřeb finančních prostředků v souvislosti se zajištěním poskytnutých služeb, materiálu, různé výše spotřebované energie a ostatních záležitostí v rámci činnosti obce.

Tab. 7: Běžné výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Běžné výdaje	5 203	5 591	5 565	10 492	6 018

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 7: Běžné výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Z tabulky č. 7 a jejího grafického znázornění plyne, že běžné výdaje určené k financování jednotlivých obecních aktivit jsou v celém analyzovaném období téměř vyrovnané, pouze v roce 2015 došlo k markantnímu výkyvu jmenovaných výdajů. Tento meziroční prudký nárůst běžných výdajů, téměř až o 53 % byl zapříčiněn v souvislosti s vybudováním části místní pozemní komunikace a technickou obnovou poničených komunikací v důsledku prováděných prací splaškové kanalizace na území celé obce. Došlo tak k navýšení běžných výdajů zhruba o 4 663 tis. Kč, na tuto skutečnost obec reagovala úspěšnou žádostí o dlouhodobý úvěr u Československé obchodní banky, a. s. ve výši 2 994 tis. Kč, jenž se promítne v následujících rozpočtových letech ve výdajích rozpočtu formou ročních splátek přijatého bankovního úvěru a platbou nákladových úroků z příslušného úvěru.

Obecně mezi nejpodstatnější běžné výdaje obce Střelná patří výdaje na zastupitelské orgány týkající se odměn členů zastupitelstva a povinných odvodů na sociální a zdravotní zabezpečení. Na rozpočtu obce se výrazně podílí veškeré výdaje na zajištění bezproblémového chodu obecního úřadu v rámci regionální a místní správy zahrnující například platy třech zaměstnanců obce v pracovním poměru včetně plateb sociálního a zdravotního pojištění, vynaložení výdajů na elektrickou energii, vodu, plyn, telekomunikaci a radiokomunikaci, opravy a udržování, pořízení drobného hmotného majetku a nákup ostatních služeb a materiálu potřebných k vykonávání veškerých činností dané obce.

Významnou výdajovou položku představují nemalé neinvestiční příspěvky poskytované příspěvkovým organizacím, kdy obec zřizuje mateřskou a základní školu prvního stupně. Obec každoročně poskytuje neinvestiční transfery kraji v souvislosti s provozem veřejné silniční dopravy týkající se zajištění autobusové dopravy včetně úhrady elektrické energie, dále zasílá příspěvky v adekvátní výši občanům obce, kteří jsou umístěni v seniorských nebo azylových domech, příspěvky na stravování seniorům obce, jednotlivým zřízeným obecním spolkům, římskokatolické farnosti, veřejným rozpočtům územní úrovně, cizím příspěvkovým organizacím a obyvatelstvu obce například formou části příspěvku na kanalizační přípojky v souvislosti s bezpodmínečným napojením na čističku odpadních vod.

Značná část běžných výdajů obce rovněž směřuje na sféru komunálních služeb a územního rozvoje zahrnující výdaje na veřejné osvětlení, jejichž nejpodstatnější část je vynaložena na spotřebovanou elektrickou energii a opravy a udržování budov, které jsou ve vlastnictví obce. Obec dále vykazuje poměrně velkou výši provozních výdajů v souvislosti s udržováním vzhledu veřejného prostranství obce a péče o veřejnou zeleň, jež mají v kompetenci práce veřejně prospěšní pracovníci zaměstnaní prostřednictvím Úřadu práce. Co se týče bytového a nebytového hospodářství největší podíl na celkových běžných výdajích představují opravy a udržování jednotlivých jednotek a spotřebovaná elektrická energie, studená voda a plyn.

Určitou váhu na rozpočtu obce mají taktéž výdaje související s kulturou, tělovýchovou, komunálním odpadem, čištěním odpadních vod, ochranou obecních památek, úhradou daní a poplatků státnímu rozpočtu a případné vrácení nevyčerpaných účelových dotací.

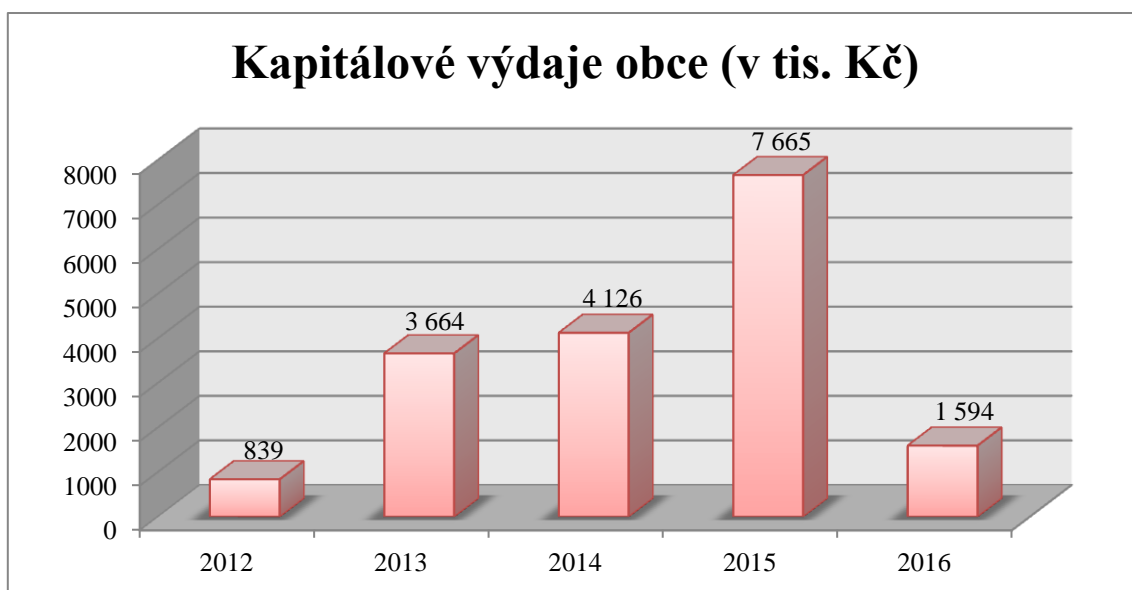
3.3.2 Kapitálové výdaje

Kapitálové neboli investiční výdaje jsou spojeny s investičními záměry obce, které jsou z velké části financovány prostřednictvím přijatých transferů z různých finančních zdrojů realizující dané projekty. Tudiž platí, že čím více investičních akcí, tím více příslušná obec vykazuje kapitálových výdajů. Převážná část kapitálových výdajů je tvořena pořízením, rekonstrukcí či modernizací dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v rámci jednotlivých oblastí obce. Do kapitálových výdajů zde rovněž spadají veškeré investiční transfery a investiční půjčky poskytnuté jednotlivým subjektům.

Tab. 8: Kapitálové výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Kapitálové výdaje	839	3 664	4 126	7 665	1 594

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 8: Kapitálové výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Výše uvedená tabulka č. 8 a její grafické znázornění zobrazuje celkové kapitálové výdaje spadající do různých oblastí a sfér v rámci vykonávaných obecních činností, jenž jsou ve většině případů tvořeny každoroční rekonstrukcí dlouhodobé hmotného a nehmotného majetku v obci. Dále lze jednoznačně říci, že kapitálové, respektive investiční výdaje ve sledovaném období 2012 – 2016 představují kolísavou tendenci. Obec vykazovala nejmenší část kapitálových výdajů v roce 2012, kdy se v tomto období jednalo pouze o jedinou velkou investiční akci na území obce spojenou s rekonstrukcí zřízené mateřské školy spočívající ve výměně oken a zateplení vnějšího pláště budovy v celkové výši 601 tis. Kč. Další, výrazně nižší kapitálové výdaje, se týkaly výkupu pozemků od obyvatelstva určených ke specifickým účelům obce ve výši 89 tis. Kč, pořízení nového rozhlasového zařízení sloužícího k informovanosti obce v hodnotě 64 tis. Kč, revitalizace památního kříže u místní zvonice v částce 44 tis. Kč a různých drobných úprav bytových a nebytových jednotek, které obec vlastní ve výši 41 tis. Kč.

V roce 2013 dochází k meziročnímu nárůstu kapitálových výdajů ve spojitosti s rekonstrukcí kulturního domu umístěného ve středu obce, která spočívala ve výměně oken, opravy střechy včetně jejího nátěru, úprav elektroinstalace a osvětlení v celkové výši 1 824 tis. Kč. Mezi ostatní kapitálové výdaje docházelo v souvislosti s vybudováním a rozšířením části nové dopravní infrastruktury v určitých částech obce včetně chodníků a nákladů na opravu opěrných zdí u pozemních komunikací ve výši 707 tis. Kč. Dále byl uskutečněn nákup zásahového vozidla pro místní Sbor dobrovolných hasičů určeného k případným hlášením

výjezdům v hodnotě 539 tis. Kč. V rámci oblasti odvádění a čištění odpadních vod obec zaslala příspěvek ve výši 300 tis. Kč na realizaci projektu Čistá Bečva II, jejímž nositelem je Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínska. Posledním kapitálovým výdajem v roce 2013 bylo pořízení několika sloupů veřejného osvětlení a výkup pozemků od obyvatelstva obce pro vybudování nové zástavby pod mateřskou školou včetně nákladů na vypracování urbanistických studií potřebných k využití daných území v celkové výši 293 tis. Kč.

Ve srovnání s předchozím rokem, opět dochází k navýšení kapitálových výdajů v roce 2014, což je způsobeno zejména v důsledku smluvního vztahu a úhrady ročního příspěvku ve výši 1 420 tis. Kč za odkanalizování obce, jež bude rozpočet obce zatěžovat až do roku 2024, což by mohlo být následkem zcela redukovaných investičních akcí v obci v rámci následujících let. Podstatnou část těchto výdajů rovněž tvořily investice v souvislosti s vybudováním přírodního hřiště v zahradě mateřské školy včetně herních prvků pro děti, výstavbou altánků a přírodního jezírka v hodnotě 1 216 tis. Kč. Zbylé kapitálové výdaje byly vynaloženy na zateplení kulturního domu v obci ve výši 592 tis. Kč. V rámci komunálních služeb a územního rozvoje došlo k vykoupení pozemků a části rekonstrukce veřejného prostranství ve výši 295 tis. Kč, na niž v následujícím roce 2015 navazuje velká investiční akce zvaná revitalizace středu obce. V průběhu roku byly realizovány akce týkající se stavebních úprav šaten fotbalového spolku TJ Sokol, oplocení prostor fotbalového hřiště a pořízení obytného mobilního kontejneru v celkové sumě 245 tis. Kč. Za zmínku stojí i oprava nebytového hospodářství, respektive budovy místního sboru Českých zahrádkářů v hodnotě 246 tis. Kč a úprava poničených pozemních komunikací včetně chodníků za 112 tis. Kč.

Rok 2015 byl ve znamení nejnáročnější finanční a investiční akce, do níž se obec svědomitě pustila, a to již jmenované revitalizace středu obce spočívající v rekonstrukci a úpravě vzhledu v okolí obecního úřadu a dalších kolem náležejících částí v rekordní výši 4 589 tis. Kč, což představovalo pro obecní rozpočet nesmírnou zátěž, neboť se musela na velké části finančně spolupodílet. V oblasti komunálních služeb a územního rozvoje došlo opět k vykoupení obecních pozemků v hodnotě 20 tis. Kč. Dalším vykazovaným kapitálovým výdajem je již výše zmíněný příspěvek na kanalizaci společně s ostatními nezbytnými výdaji ve sféře odpadních vod ve výši 1436 tis. Kč. V souvislosti s odkanalizováním obce bylo nutností prodloužení vodovodu ke dvěma rodinným domům v dolní části obce v hodnotě 1 253 tis. Kč. V pozadí opět nezůstává ani úprava místních pozemních komunikací po provedení kanalizačních prací v obci včetně nákladů na usazení dopravních značek a výměny silničního zrcadla, jejich výše činila 242 tis. Kč. Část investičních výdajů byla vynaložena

k záležitostem týkajících se pořízení zahradní techniky k úpravě fotbalového hřiště ve výši 75 tis. Kč a poskytnutí investiční půjčky občanovi obce k nákupu technického zařízení vhodného k údržbě místních pozemních komunikací, konkrétně sněžného skútru, ve výši 50 tis. Kč.

V důsledku finanční náročnosti jednotlivých investičních akcí v předchozím období došlo v k razantnímu propadu kapitálových výdajů, a to zhruba o 80%, což lze argumentovat skutečností, že se obec nepouštěna do žádných velkých investičních projektů z důvodu omezeného množství rozpočtových prostředků, které by musela vynaložit na další potřebné záležitosti v souvislosti s jejím partikulárním financováním. I přes prudký propad výdajů došlo k bezproblémové roční úhradě kanalizačního příspěvku ve výši 1 420 tis. Kč, vybudování příčných svoden sloužících k odvodnění povrchové vody na místních pozemních komunikacích v částce 78 tis. Kč, stavebním úpravám včetně vybavení společenské místnosti v kulturním domě v hodnotě 65 tis. Kč a novému oplocení celého areálu včetně demontáže komínů na budově mateřské školy ve výši 31 tis. Kč.

3.4 ZHODNOCENÍ HOSPODAŘENÍ OBCE

Hospodaření obce Střelná bude zhodnoceno na základě zjištěných výsledků provozního a kapitálového hospodaření a výpočtu ukazatele dluhové služby obce, zjišťující míru zadluženosti obce, který však v konečné fázi zhodnocení hospodaření obce nehraje příliš významnou roli.

3.4.1 Provozní a kapitálové hospodaření

Úsilí každé obce spočívá v dosažení vyrovnaného, popřípadě přebytkového rozpočtu obce. V případě, že by hospodaření obce vykazovalo známky deficitu, je zapotřebí uskutečnit financování prostřednictvím přebytku finančních prostředků obce z minulého období, popřípadě úvěrů, půjček nebo komunálních obligací. Zhodnocení hospodaření obce lze provést na základě zjištěných výsledků provozního a kapitálového hospodaření, kdy provozní hospodaření vypovídá o finanční stabilitě obce jako účetní jednotky, jehož výsledkem by rozhodně nemělo být deficitní hospodaření, jako k tomu dochází ve většině případů v hospodaření kapitálovém.

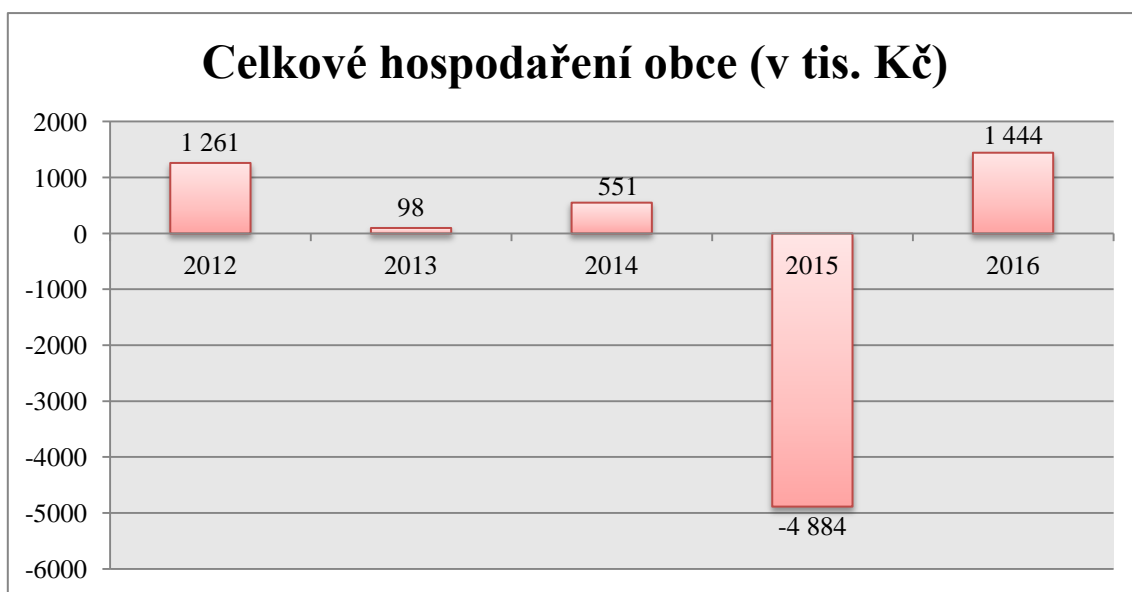
V rámci provozního hospodaření je potřebné znát provozní příjmy skládající se z neinvestičních přijatých transferů, daňových a nedaňových příjmů. Zatímco investiční příjmy jsou tvořeny přijatými investičními transfery a kapitálovými příjmy. Provozní výdaje se rovnají výdajům běžným a investiční naopak výdajům kapitálovým (Máče, 2012).

V následující tabulce č. 9 je zaznamenáno saldo provozního, investičního a celkového hospodaření obce Střelná ve sledovaném pětiletém období 2012 – 2016.

Tab. 9: Hospodaření obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Provozní příjmy	6 888	7 854	8 342	9 168	9 031
Provozní výdaje	5 203	5 591	5 565	10 492	6 018
Saldo provozního hospodaření	1 685	2 263	2 777	-1 324	3 013
Investiční příjmy	415	1 499	1 900	4 105	25
Investiční výdaje	839	3 664	4 126	7 665	1 594
Saldo investiční hospodaření	-424	-2 165	-2 226	-3 560	-1 569
Celkové příjmy	7 303	9 353	10 242	13 273	9 056
Celkové výdaje	6 042	9 255	9 691	18 157	7 612
Saldo celkového hospodaření	1 261	98	551	-4 884	1 444

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Graf 9: Celkové hospodaření obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Během sledovaného období obec Střelná hospodařila převážně s přebytkem finančních prostředků, výjimkou byl však rok 2015, kdy bylo celkové hospodaření deficitní ve výši 4 884 tis. Kč, jež bylo zapříčiněno záporným saldem provozního hospodaření, kdy provozní příjmy nestačily na pokrytí provozních výdajů. Důvodem záporného provozního salda byla skutečnost spojená s opravami a udržováním místní silniční sítě v důsledku výstavby

splaškové a dešťové kanalizace. Jelikož byla obci poskytnuta dotace pouze na úpravu části místní komunikace dotčené prováděním kanalizačních prací, bylo zapotřebí razantní část výdajů financovat z obecního rozpočtu v rámci tzv. opční smlouvy. V souvislosti s velikostí strukturou obce a její příjmovou stránkou by obec nebyla schopna pokrýt veškeré výdaje z vlastních finančních prostředků, a proto musela požádat bankovní instituci o poskytnutí úvěru na dofinancování záležitostí v oblasti pozemních komunikací. Obec pokryla část provozních výdajů díky příjmům z vlastního podnikání ve výši 3 000 tis. Kč a na zbylou část přijala dlouhodobý bankovní úvěr od Československé obchodní banky, a.s. ve výši 2 994 tis. Kč, jenž bude docházet k ročním splátkám přijatého bankovního úvěru ve výši 580 tis. Kč až do roku 2021. Avšak v ostatních letech saldo provozního hospodaření nabývá kladných hodnot, což značí o velmi příznivé situaci, neboť obec byla schopna nejen pokrýt ze získaných provozních příjmů veškeré provozní výdaje, ale ještě část finančních prostředků uspořít a následně je použít k částečnému financování investičních výdajů vykazovaných v následujících letech.

Avšak co se týče investičního hospodaření, tak se situace poměrně liší od hospodaření provozního. Z tabulky č. 9 je patrné, že obec každoročně vykazuje záporné saldo investičního hospodaření, což vypovídá o skutečnosti, kdy investiční příjmy nepokryly vynaložené investičních výdaje, což bylo způsobeno zejména nedostatkem přijatých investičních transferů z různých finančních národních zdrojů na příslušnou investiční akci v obci. V takovém případě obec musí vždy nalézt jiné alternativy k dofinancování zbylých výdajů. Mezi nejčastější formy financování investic patří přebytek provozního hospodaření, kladný výsledek hospodaření z minulých let nebo návratný finanční zdroj v podobě bankovního úvěru či komunálních obligací. Za nejvýznamnější a zároveň nejkritičtější období ve vztahu k prováděným investičním akcím a vynaloženým finančním prostředkům z rozpočtu obce za celé analyzované období se stal rok 2015. Za důsledek tak markantního nepoměru investičních příjmů a výdajů, jehož výsledkem je nejvyšší deficitní investiční hospodaření ve výši 3 560 tis. Kč, může přijetí nedostatečné výše dotačních investičních prostředků určených k realizované investiční akci v obci, a zároveň tak vykompenzování chybějící částky z rozpočtových prostředků obce ve sledovaném roce 2015.

Celkové hospodaření poměrně malé obce Střelná lze však hodnotit velmi kladně se zodpovědným přístupem k finančním prostředkům v rozpočtu obce, neboť v roce 2012, 2013, 2014 a 2016 dosahuje obec přebytku celkového hospodaření i přes provedení různých investičních záležitostí, o nichž již bylo detailně pojednáno v rámci podkapitoly 2.2.4 Přijaté

transfery. V důsledku nedostatečných investičních příjmů došlo k financování nemalých investičních výdajů z vlastních rozpočtových prostředků, bez nutnosti přijetí jakýchkoliv návratných zdrojů, které by mohly vést k celkové zadluženosti obce. Jak již bylo zmíněno výše, v souvislosti s rozsáhlými investičními akcemi v roce 2015, velikostní kategorií obce a její příjmovou částí rozpočtu se dalo s velkou pravděpodobností předpokládat, že se obec nevyhne celkovému deficitnímu hospodaření v daném roce, což se projeví omezenou investiční aktivitou v rámci následujících let, neboť obec bude splácet dlouhodobý bankovní úvěr, jenž byl poskytnutý na opravu a udržování místních pozemních komunikací. Do roku 2024 bude rovněž docházet ke každoročnímu zasílání příspěvku veřejnému rozpočtu územní úrovně Sdružení obcí Mikroregionu Vsetínska v souvislosti s provedenou kanalizační sítí vybudovanou na území příslušné obce. Snahou obce je však neustále optimalizovat veškeré výdaje a zvyšovat příjmovou stránku rozpočtu obce prostřednictvím úspěšně přijatých transferů investičního i neinvestičního charakteru a své vlastní hospodářské činnosti vedoucích k zajištění územního rozvoje obce a zlepšení životní úrovně jejího obyvatelstva.

3.4.2 Zadluženost obce

Obec realizovala v celém analyzovaném období mnoho investičních akcí v obci, kdy požádala o součinnost stát formou přijatých investičních transferů. Ve většině případů je však podmíněno partikulární financování příslušných investičních záměrů, ke kterým dochází prostřednictvím vlastních rozpočtových zdrojů nebo formou návratných finančních výpomocí či úvěrů od bankovních institucí, což může být však důsledkem zadluženosti obce. Zadluženost obce lze posoudit na základě ukazatele dluhové služby, která vypovídá o schopnosti obce dostát svým závazkům, jež ovlivňuje skutečnost při posuzování jednotlivých žádostí o přidělení státních účelových dotací nebo bankovních úvěrů. Dle usnesení vlády České republiky č. 695/2010 by ukazatel dluhové služby v poměru k celkovým příjmům neměl přesáhnout hranici 30 %. Je-li, obec překročí maximálně stanovenou hodnotu tohoto ukazatele, bude zapotřebí přijmout taková opatření, prostřednictvím kterého v následujícím roce nenastane překročení kritické hodnoty ukazatele dluhové služby.

V tabulce č. 10, která se nachází na následující stráně je na základě výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad za období 2012 – 2016 proveden výpočet ukazatele dluhové služby, který je dán poměrem dluhové služby k dluhové základně.

Tab. 10: Výpočet ukazatele dluhové služby obce Střelná za období 2012 – 2016 (v tis. Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy	4 719	5 761	6 186	6 230	7 098
Nedaňové příjmy	1 072	1 244	1 427	2 355	1 361
Přijaté transfery	203	112	109	108	108
Dluhová základna	5 994	7 117	7 722	8 693	8 567
Úroky	0	0	0	13	18
Splátky jistiny a dluhopisů	106	0	783	3 000	464
Splátky leasingu	0	0	0	0	0
Dluhová služba	106	0	783	3 013	482
Ukazatel dluhové služby v %	1,89	0	10,14	34,66	5,63

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Obec Střelná ve sledovaném období dosahovala velmi uspokojivých hodnot, výjimkou byl však rok 2015, kdy ukazatel dluhové služby vykazoval 34,66 %, což je nad hranici dluhové služby. Tato skutečnost byla zapříčiněna zejména předčasnou splatností části přijatého dlouhodobého bankovního úvěru sjednaného u ČSOB, a. s. ve výši 3 000 tis. Kč poskytnutého na potřebné opravy a udržování místních pozemních komunikací po provedení kanalizační sítě v obci. Obec na základě doporučení Ministerstva financí ČR učinila potřebné kroky opatření, které v následujícím roce snížily dluhovou službu již na velmi přijatelnou hodnotu. I když obec v roce 2015 překročila doporučenou hranici 30 % ukazatele dluhové služby, neznamená to, že by automaticky ztratila možnost získat jakoukoliv státní účelovou dotaci v následujících letech. Je to pouze jedno z kritérií, ke kterým poskytovatelé dotací při jednotlivých žádostí určitým způsobem přihlíží. Obec nemá uzavřenou žádnou leasingovou smlouvu se společnostmi, proto splátky leasingu vykazují nulové hodnoty.

Ukazatel dluhové služby je však významným, avšak ne rozhodujícím faktorem při hodnocení hospodaření obce Střelná. Je však zapotřebí posoudit jednotlivé důvody směřující k zadluženosti obce. Jedná-li se o skutečnosti týkající se v souvislosti s rozšiřováním obecního majetku, vybavenosti obce nebo včasným splácením přijatých bankovních úvěrů, tak se v případě vysokých hodnot ukazatele dluhové služby nemusí ihned jednat o situace spojené se špatným způsobem hospodaření analyzované obce.

3.5 VÝPOČET PODÍLU OBCE NA SDÍLENÝCH DANÍCH

Poslední kapitola analytické části diplomové práce se zabývá metodikou stanovující postup výpočtu procentuálního podílu obce Střelná na celkovém výnosu sdílených daní podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní novelizovaným zákonem č. 391/2015 Sb. Veškeré informace potřebné k výpočtu podílu jsou dostupné v příloze vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. Základem pro stanovení procentní části příslušné obce na sdílených daních jsou zapotřebí relevantní data týkající se započtené výměry katastrálního území obce k 1. 1. 2016 dle informací Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, počtu obyvatel obce k 1. 1. 2016 dle údajů Českého statistického úřadu, počtu dětí v mateřských a žáků v základní škole k 30. 9. 2015 dle školského zákona a počtu zaměstnanců k 1. 12. 2015, jež se následně uvádějí ve vztahu k souhrnným informacím týkajících se všech obcí nacházejících se na území České republiky.

Postup zjištění v jakém rozsahu se obec Střelná podílí na výsledné části celostátního hrubého výnosu přerozdělených sdílených daní, sestává z několika kroků, jenž dochází k poměru následujících vstupních veličin převzatých z výše uvedené vyhlášky Ministerstva financí ČR č. 272/2016:

1. Katastrální výměra obce Střelná k celkové výměře všech obcí nacházejících se na území České republiky a následně vynásobeno tříprocentní vahou dle § 4 odst. 2 písm. a) zákona č. 243/2000 Sb.:

$$\frac{926,21}{7\,667\,232,46} * 0,03 * 100 = 0,0003625.$$

2. Počet obyvatel žijících na území obce Střelná ve vztahu k celkovému počtu obyvatel všech obcí České republiky vynásobeno desetiprocentním parametrem dle § 4 odst. 2 písm. b) zákona č. 243/2000 Sb.:

$$\frac{577}{10\,533\,843} * 0,10 * 100 = 0,0005477.$$

3. Počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí Střelná k souhrnnému počtu těchto dětí a žáků všech obcí v České republice vynásobeno sedmiprocentní vahou podle § 4 odst. 2 písm. c) zákona č. 243/2000 Sb.:

$$\frac{54}{1\,205\,847} * 0,07 * 100 = 0,0003135.$$

4. Přepočet násobku postupných přechodů odvíjejícího se podle velikostní kategorie obce Střelná na základě počtu obyvatel uvedeného v příloze č. 2, zákona č. 243/2000 Sb.:

$$50 + 1,0700 * (577 - 50) = 580,69.$$

5. Součin přepočteného násobku postupných přechodů vypočteného z předchozího kroku a přepočítacího koeficientu ostatních obcí z přílohy č. 3, zákona č. 243/2000 Sb. ve vztahu k celkovému součtu násobku postupných přechodů všech obcí vynásobených osmdesátiprocentním parametrem a celkovým procentem, kterými se obce, s výjimkou měst Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, podílejí na celostátním hrubém výnosu dle § 4 odst. 2 písm. d) zákona č. 243/2000 Sb.:

$$\frac{580,69 * 1,0000}{9\,541\,662,83} * 0,80 * 0,54405814 * 100 = 0,0026488.$$

6. Součtem všech výše získaných podílů dochází ke zjištění výsledného procenta, kterým se bude obec Střelná podílet v rozpočtovém roce 2017 na celostátním hrubém výnosu daní:

$$0,0003625 + 0,0005477 + 0,0003135 + 0,0026488 = 0,0038725.$$

Na základě zjištěného procentuálního podílu obce na celostátním hrubém výnosu daní lze odhadnout výši výnosu sdílených daní obce pro kalendářní období 2017, která bude následně použita při zpracování závěrečné návrhové části diplomové práce. K predikci dojde prostřednictvím součinu vypočteného koeficientu v desetinných číslech obce Střelná a podílů územních samosprávných celků na vybraných daňových příjmech veřejných rozpočtů, které jsou dostupné ve zprávě Ministerstva financí ČR pro finanční orgány obcí a krajů. Od 1. ledna 2017 zde však není obsažena položka daně z příjmu fyzických osob - 30 % motivace obcí, neboť došlo k jejímu zrušení zákonem č. 391/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

V následujících tabulkách č. 11 a 12 lze zaznamenat podíly obcí na jednotlivých daňových příjmech dle predikce Ministerstva financí ČR a vypočtené výnosy ze sdílených daní prostřednictvím výše zjištěného procentuálního podílu obce Střelná na rozpočtové období 2017.

Tab. 11: Predikce podílu obcí na daňových příjmech pro rok 2017 (v mld. Kč)

Daňový příjem	Podíl obcí
Daň z přidané hodnoty	79,30
Daň z příjmů právnických osob	46,50
-daň z příjmu právnických osob – sdílená část bez daně za obec	39,90
Daň z příjmů fyzických osob	44,30
-daň z příjmu fyzických osob – zvláštní sazbou	3,50
-daň z příjmů fyzických osob z přiznání celkem	0,90
-daň z příjmů fyzických osob z podnikání – sdílená část	0,90
-daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti celkem	39,90
-daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti – sdílená část	37,50
-daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti – 1,5 % motivace	2,40
Daň z nemovitých věcí	10,40
Celkem	180,5

Zdroj: Zpráva Ministerstva financí ČR pro finanční orgány obcí a krajů, 2017

Tab. 12: Predikce výnosu ze sdílených daní obce Střelná na rok 2017 (v tis. Kč)

Daňový příjem	Koeficient	Predikovaný výnos ze sdílených daní
Daň z přidané hodnoty	0,0038725%	3 071
Daň z příjmu PO – sdílená část bez daně za obec		1 545
Daň z příjmu FO – zvláštní sazbou		136
Daň z příjmů FO z podnikání – sdílená část		35
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti – sdílená část		1 452
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti – 1,5 % motivace		93
Celkem		6 332

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě výsledku měření bylo zjištěno, že dle predikce Ministerstva financí České republiky by obec Střelná se svým procentuálním podílem na celostátních přerozdělovaných sdílených daních měla disponovat v roce 2017 s výnosem daňových, respektive sdílených příjmů v přibližné hodnotě 6 332 tis. Kč. Ve srovnání s předchozím obdobím došlo v souvislosti s přijetím novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní s účinností od 1. ledna 2017 k navýšení daňových výnosů z veřejných rozpočtů ve prospěch menších obcí.

4 NÁVRHOVÁ ČÁST

První část této kapitoly bude věnována jednotlivým doporučením vedoucím k možnému posílení příjmové stránky obecního rozpočtu a následné optimalizaci některých výdajových položek v následujícím rozpočtovém období. Korigovat příjmovou stránku nelze prostřednictvím sdílených daní, neboť stanovení jejich výše není v kompetenci příslušné obce. Navýšit lze však svěřené daně, respektive daň z nemovitých věcí prostřednictvím stanovení maximální sazby zákonného koeficientu nebo zavedením koeficientu místního, v případě, že zaveden doposud není. Obec má rovněž omezenou pravomoc u příjmů plynoucích ze správních poplatků, jejichž výše je dána zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Ke zlepšení finanční situace obce Střelná tak dojde k navýšení rozpočtových příjmů prostřednictvím stanovení vyšších sazeb jednotlivých místních poplatků, které obec oprávněně vybírá podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Co se však týče optimalizace výdajů, obec by měla zároveň ponížít některé výdajové položky. Na základě konzultace se zaměstnanci obce a vlastního uvážení lze obci doporučit zapojení do bezplatného projektu garantujícího úsporu energií a zemního plynu od společnosti Terra Group, a. s. a výměnu úsporných LED žárovek doposud nevyměněných pouličních lamp, jenž se v konečném důsledku odrazí v ušetření nákladů spotřebované energie veřejného osvětlení nacházejícího se na území dané obce.

Součástí práce bude rovněž navržení jednotlivých variant návrhu rozpočtu obce na kalendářní rok 2017, ve kterých budou konkrétní návrhy na zlepšení finanční situace obce zakomponovány. Nejdříve bude provedena optimistická varianta, v níž se bude uvažovat o skutečnosti, že obec získá celou výši predikovaných sdílených daňových příjmů dle Ministerstva financí České republiky, která byla vypočtena v předchozí kapitole 2.5 Výpočet podílu obce na sdílených daních. Dále bude navržena realistická, ve které nebude počítáno s odhadovanými výnosy sdílených daní, ale dojde k vhodnému ponížení uvedených daní o přijatelnou procentuální část v důsledku nepředvídatelnosti výše veřejného rozpočtu. Poslední, pesimistická varianta návrhu bude naplánovaná dle získaných sdílených daňových příjmů z minulého rozpočtového období 2016. Obec ve většině případů dosahuje vyrovnaného rozpočtu, v případě, že by nastala situace schodkového rozpočtu, musí dojít k financování z přebytků peněžních prostředků minulých let, popřípadě formou přijatých bankovních úvěrů či půjček k dočasnému překlenutí nedostatku peněžních prostředků, kdy o možnostech takového financování bude pojednáno následovně.

4.1 NAVÝŠENÍ PŘÍJMŮ ROZPOČTU OBCE

Jednou z možností vedoucí k navýšení rozpočtových příjmů dojde prostřednictvím zvýšení jednotlivých sazeb místních poplatků, které obec oprávněně vybírá na základě vydaných obecně závazných vyhlášek, které jsou vystaveny po dobu 15 dnů na úřední desce v obci. Jedná se o místní poplatky ze psů, užívání veřejného prostranství a komunálního odpadu. Důvodem tohoto rozhodnutí je komparace vybíraných místních poplatků se sousední obcí s přibližným počtem obyvatel, která vybírá poplatky v poměrně vyšších částkách než obec Střelná. Další doporučení bude směřováno k partikulárnímu navýšení rozpočtu obce prostřednictvím svěřených daní na základě stanovení určitých koeficientů daně z nemovitých věcí s výběrem neoptimálnější varianty k posílení příjmů a zohledněním finanční zátěže obyvatelstva obce.

4.1.1 Místní poplatek ze psů

Vydáním obecně závazné vyhlášky č. 1/2010 zastupitelstvem obce, plynou do rozpočtu obce daňové příjmy formou ročního místního poplatku ze psů, který je stanoven ve výši 100 Kč za držení jednoho psa. Na základě komparace tohoto místního poplatku se sousední obcí, jenž vybírá poplatek 200 Kč za jednoho psa, se rovněž přikláním ke zvýšení tohoto místního poplatku za psa na stejnou výši za jeden kalendářní rok. Následující tabulka zobrazuje celkové příjmy z místních poplatků ze psů za celé sledované období.

Tab. 13: Místní poplatky ze psů obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Roční sazba poplatku za jednoho psa	100	100	100	100	100
Počet psů	69	78	77	78	73
Celkový příjem z poplatku	6 900	7 800	7 700	7 800	7 300

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je zřejmé z tabulky č. 13, místní poplatek ze psů se po celé analyzované období pohyboval ve stejné výši. V případě, že by zastupitelstvo obce schválilo na zasedání doporučený návrh k navýšení sazby místního poplatku ze psů o jeho dvojnásobek, respektive z původní roční výše 100 Kč/pes na 200 Kč/pes a bylo by počítáno s průměrným počtem registrovaných 75 psů, došlo by k průměrnému navýšení příjmové stránky rozpočtu obce Střelná o 7 500 Kč. Výše tohoto daňového příjmu však závisí na počtu držených psů v obci.

4.1.2 Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Obec rovněž vybírá poplatek spojený s užíváním veřejného prostranství vymezeného obecně závaznou vyhláškou č. 1/2015. Poplatek je stanoven v porovnání s okolními obcemi na nejnižší částce 10 Kč/m²/den. Hlavním důvodem ke zvýšení poplatku z užívání veřejného prostranství alespoň na přiměřenou výši 30 Kč/m²/den jsou zejména značné náklady spojené s udržováním pronajímaných prostor potřebných k provozování specifických a jednorázových činností jednotlivým subjektům na území příslušné obce. Tabulka uvádí celkové příjmy z místního poplatku za užívání veřejného prostranství v jednotlivých rozpočtových letech.

Tab. 14: Místní poplatky za užívání veřejného prostranství obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Denní sazba poplatku	10	10	10	10	10
Počet dnů	81	60	195	230	90
Celkový příjem z poplatku	810	600	1 950	2 300	900

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě tabulky č. 14 lze argumentovat, že příjmy z místního poplatku za užívání veřejného prostranství plynoucích do rozpočtu obce jsou zcela zanedbatelné. Tento místní poplatek byl taktéž po celé sledované období neměnný. Zejména z výše uvedeného důvodu doporučuji jeho navýšení k pokrytí alespoň potřebných vynaložených výdajů souvisejících s tímto místním poplatkem. V případě, že se bude uvažovat s průměrným počtem 132 dnů, zvýší se průměrně díky jmenovanému místnímu poplatku daňové rozpočtové příjmy o nepatrnou částku 2 640 Kč.

4.1.3 Místní poplatek za komunální odpad

Obec Střelná má zaveden místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu dle obecně závazné vyhlášky č. 2/2016, jehož poplatníky jsou fyzické osoby s trvalým pobytem na území obce. Poplatek je stanoven v roční výši 400 Kč za dospělou osobu a 50 % sazba poplatku, tj. 200 Kč za děti do 15 let věku. Celkový příjem z poplatku za komunální odpad je zobrazen v následující tabulce společně s rozdělením počtu obyvatel dle věku a výše sazby poplatku dle interních údajů z evidence obyvatel ke konci daného roku.

Tab. 15: Místní poplatky za komunální odpad obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Roční sazba poplatku					
- dospělá osoba	400	400	400	400	400
- děti do věku 15 let	200	200	200	200	200
Počet obyvatel					
- dospělá osoba	508	494	504	505	491
- děti do věku 15 let	100	111	94	81	102
Celkový příjem z poplatku	223 000	219 000	221 000	219 000	216 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle tabulky č. 15 je jednoznačné, že místní poplatek za komunální odpad se nejvýrazněji podílí na celkové výši všech analyzovaných místních poplatků, jejichž výběr je v kompetenci příslušné obce, která je stanoví prostřednictvím obecně závazných vyhlášek zveřejněných na úřední desce obce nebo dálkovým způsobem. Poplatek za dobu posledních pěti let neměl ani nárůstovou, ani klesající tendenci, což znamená, že byl vybírán stále ve stejné výši. Podstatným podnětem k navýšení uvedeného poplatku by měly být zejména neustále se zvyšující náklady na odpadkové hospodářství. Tudíž za předpokladu, že by zastupitelstvo obce přistoupilo k možnosti změny sazby poplatku za komunální odpad na částku 450 Kč za dospělou osobu a 250 Kč za děti do 15 let, projevilo by se to při průměrném počtu obyvatel 598 v nárůstu příjmové stránky rozpočtu o 29 900 Kč. Zde se však jedná o poplatek vybíraný pouze od občanů obce, příjmovou stránku za odpadkové hospodářství navíc tvoří příjmy od místních firem a od společnosti EKO-KOM, s. r. o. za využívání a zneškodňování komunálních odpadů, jejichž výše se odvíjí od množství vytríděného odpadu na území obce.

4.1.4 Daň z nemovitých věcí

Svěřená daň, respektive daň z nemovitých věcí je taktéž jednou z variant jak navýšit rozpočtové příjmy obce. Jelikož veškerý výnos z této daně plyne do rozpočtu obce, způsobilo by to podstatný nárůst daňových příjmů v rámci rozpočtu obce. Obec Střelná nedisponuje žádnou obecně závaznou vyhláškou týkající se zvýšení nebo snížení zákonného koeficientu a využívá tak dle velikostní kategorie obce koeficientu 1 stanoveného zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Místní koeficient obec rovněž stanovený nemá.

Následující tabulka č. 16 zobrazuje daňové příjmy plynoucí do rozpočtu obce z daně z nemovitých věcí od obyvatelstva obce po celé sledované pětileté období 2012 – 2016.

Tab. 16: Příjmy daně z nemovitých věcí obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Daň z nemovitých věcí	345 389	355 422	328 804	332 999	337 625

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Ke zvýšení příjmů daně z nemovitých věcí může obec vycházet z mnoha alternativ. Zastupitelstvo obce má schopnost prostřednictvím vydání obecně závazné vyhlášky ovlivnit výši daně z nemovitých věcí zavedením místního koeficientu 2 až 5 na všechny nemovité věci nacházející se na území příslušné obce nebo zvýšením zákonného koeficientu z 1 o jednu velikostní kategorii na 1,4. Zvýšení jednotlivých koeficientů daně z nemovitých věcí je nutné zohlednit rovněž ve vztahu k finančnímu zatížení a negativnímu dopadu na obyvatelstvo obce Střelná. Proto se přiklání k vhodnému kompromisu, a to k navýšení příjmové stránky rozpočtu s nejnižším možným dopadem na obyvatelstvo obce, a to ke zvýšení zákonného koeficientu na 1,4. V případě, že bychom vycházeli z příjmů daně z nemovitých věcí minulého roku 2016, došlo by k navýšení daňových příjmů o 135 050 Kč, což by se pozitivně projevilo na rozpočtu obce v následujících rozpočtových letech. Jiná možnost dle mého názoru se nejeví jako racionální a přijatelná, neboť by stanovení či zavedení vyšších koeficientů mohlo mít za následek odliv obyvatelstva do vedlejších obcí, kde by se takové vysoké daňové zatížení nevyskytovalo.

4.2 OPTIMALIZACE VÝDAJŮ ROZPOČTU OBCE

Hospodaření obce Střelná lze rovněž zlepšit prostřednictvím optimalizace některých vysokých výdajových položek zatěžujících rozpočet obce. Na základě prozkoumání jednotlivých výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků a regionálních rad za poslední pětileté rozpočtové období 2012 – 2016 bych obci doporučila částečné snížení nákladů vynaložených na spotřebovanou energii veřejného osvětlení za pomoci výměny úsporných LED žárovek s možností získání dotačního titulu na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie. Z důvodu dalších značných výdajů podílejících se na celkových výdajích bude navrhovaná změna směřována k úspoře vynaložených výdajů na elektrickou energii a zemního plynu pro bytové a nebytové jednotky, jež jsou ve vlastnictví obce formou zapojení do energetické soutěže. K odhadu přibližné úspory zkoumaných výdajů na základě navržených změn se bude vycházet z hodnot minulého rozpočtového období, tedy roku 2016.

4.2.1 Výměna úsporných svítidel veřejného osvětlení

Výdaje spojené s veřejným osvětlením na území dané obce se řadí mezi velmi podstatnou výdajovou položku, která zatěžuje rozpočet obce Střelná. Nejvýraznější část nákladů obec vynakládá na spotřebovanou elektrickou energii a potřebné opravy a udržování veřejného osvětlení. V následující tabulce jsou na základě výkazů obce zpracovány informace o jednotlivých výdajích týkajících se veřejného osvětlení.

Tab. 17: Výdaje na veřejné osvětlení obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Nákup materiálu	0	9 168	32 899	6 746	0
Elektrická energie	196 164	139 748	150 141	143 069	141 612
Opravy a udržování	13 833	8 206	117 167	22 264	13 612
Celkové výdaje	209 997	157 122	300 207	172 079	155 224

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Jak je zřejmé z výše uvedené tabulky č. 17, obci vznikají poměrně vysoké náklady spojené se zajištěním veřejných služeb obyvatelstvu obce. Největší položku těchto výdajů zaujímá jednoznačně spotřebovaná elektrická energie, neboť se stále v obci částečně nacházejí stará výbojková svítidla veřejného osvětlení. Obec ve snaze uspořit náklady za příkon elektrické energie koriguje výkon svítidel veřejného osvětlení, čímž může být ohrožen nejen soukromý a veřejný majetek, ale také lidské zdraví, neboť v obci je zhoršena viditelnost. Na základě těchto informací bych obci doporučila rekonstrukci veřejného osvětlení formou výměny zdroje za úsporné LED žárovky veřejného osvětlení, jenž se v konečné fázi odrazí v roční úspoře spotřebované elektrické energie. V rámci přibližné kalkulace je zapotřebí znát počet svítidel, respektive sloupů veřejného osvětlení na území obce, které neprošly v roce 2014 částečnou rekonstrukcí, orientační cenu úsporných LED žárovek včetně příslušenství, jenž se však odvíjí od typu svítidla, optiky, světelného toku, měrného výkonu a spousty dalších parametrů, neboť nevhodný zvolený typ svítidla může vést k zbytečnému navýšení výkonu. Dle průzkumu cen svítidel jednotlivých společností se nabízená úsporná svítidla vhodná pro osvětlení pozemních komunikací a veřejného prostranství pohybují v cenové relaci kolem 10 tis. Kč, přesná výše však závisí na konkrétním typu svítidla. Z dostupných zdrojů bylo zjištěno, že na území obce Střelná se nachází zbývajících 48 pouličních lamp s neúspornými svítidly. Za předpokladu, že by se obec rozhodla pokračovat v rekonstrukci veřejného osvětlení i nadále, tak pouze nákup svítidel by činil cca 480 000 Kč. Dále je však nutné zohlednit ostatní náklady spojené s instalací, proto momentálně nelze stanovit konkrétní

kalkulaci potřebných nákladů. Dle nalezených informací Ministerstva průmyslu a obchodu České republiky může obec požádat o dotaci směřovanou na veřejné osvětlení v rámci národního dotačního programu EFEKT, který podporuje úsporné využívání elektrické energie, což byl taktéž jeden z mnoha důvodů k navržení rekonstrukce zbývajících veřejného osvětlení (Dotační.info, 2017).

Výsledkem by byla úspora elektrické energie minimálně o polovinu, v našem případě dle hodnot minulého období ve výši 77 612 Kč. Rovněž za další výhodu lze považovat dlouhou životnost úsporných svítidel.

4.2.2 Úspora elektrické energie a zemního plynu

Mnoho finančních prostředků z rozpočtu obce Střelná taktéž plyne na výdaje související se spotřebovanou elektrickou energií a zemním plynem v oblasti pronajímaných nebytových a bytových jednotek, kulturního domu, obecního úřadu či budov místních sdružených obecních spolků. Tabulka zobrazuje celkové výdaje nezbytně nutné k provozování jednotlivých činností v obci za analyzované období 2012 – 2016.

Tab. 18: Výdaje na elektrickou energii a zemní plyn Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka/rok	2012	2013	2014	2015	2016
Zemní plyn	47 356	50 157	38 317	55 670	57 211
Elektrická energie	88 080	76 927	64 458	80 259	160 866
Celkové výdaje	135 436	127 084	102 775	135 929	218 077

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výkazu FIN 2 - 12 M obce Střelná

Dle celkových výdajů vynaložených na spotřebu zemního plynu a elektrickou energii je patrné, že tato položka značně zatěžuje obecní rozpočet, proto patří mezi jednu z variant vedoucí k optimalizaci rozpočtových výdajů na přijatelnou částku. Z rozpočtových výkazů je jednoznačné, že největší část výdajů vynaložených na elektrickou energii spadá na nebytové hospodářství. V roce 2016 si lze povšimnout dvojnásobného nárůstu elektrické energie, k čemuž došlo v souvislosti s častějším využíváním pronajímaných nebytových prostor.

Na základě zvážení několika možností se zdá být nejefektivnější bezplatné zapojení obce do energetické soutěže, jenž vyhláší společnost Terra Group, a. s. Podnětem tohoto řešení byly zejména kladné a přesvědčující reference vesnic zapojených do této soutěže, která je poskytována jak pro obce jako celek, tak i pro jednotlivé domácnosti. Energetická soutěž spočívá na principu reverzní aukce, kdy dodavatelé energií soutěží o potenciální nové zákazníky. Společnost seskupuje velké množství zákazníků v jeden celek, proto dodavatelé

energií garantují výrazně nižší ceny, což lze považovat za velmi lukrativní nabídku, která by vedla k možnému snížení výdajů. V rozpočtu obce by se to projevilo úsporou výdajů na elektrickou energii a zemního plynu až o 30 % (Terra Group, 2017).

Dle hodnot minulého období 2016, by se jednalo o úsporu finančních prostředků v následujícím období až o 65 423 Kč. Přesná částka úspory se však odvíjí od konkrétního dodavatele elektřiny a zemního plynu a měsíčně stanovených zálohových plateb.

Pokud by zastupitelstvo obce na svém zasedání přistoupilo ke všem doporučeným návrhům, výsledkem by bylo značné posílení příjmové stránky obecního rozpočtu a zároveň díky ponížení některých výdajových položek by obec měla dostatek finančních rozpočtových prostředků, které by mohla v následujícím období využít efektivnějším způsobem. V rámci další kapitoly se bude uvažovat se situací, že zastupitelstvo obce schválí veškeré navrhované změny vedoucí ke zlepšení finanční situace obce a budou tak zkoumané příjmové a výdajové položky zapracovány do jednotlivých návrhů rozpočtu pro kalendářní rok 2017.

4.3 NÁVRH ROZPOČTU OBCE

K návrhu rozpočtu obce dojde prostřednictvím varianty optimistické, realistické a pesimistické, u nichž bude predikována různá výše daňových, konkrétněji sdílených daní.

4.3.1 Optimistická varianta návrhu rozpočtu

Optimistická varianta návrhu rozpočtu by nastala za předpokladu, že by obec Střelná se svým procentuálním podílem na celostátním hrubém výnosu ze sdílených daní obdržela přerozdělený výnos ze sdílených daní dle predikované výše Ministerstva financí České republiky v hodnotě 6 332 tis. Kč, který byl zjištěn výpočtem v kapitole 2.5. Výpočet podílu obce na sdílených daních. Tato částka bude zakomponována do daňových příjmů společně s daněmi svěřenými, mezi které neodmyslitelně patří daň z právnických osob za obec, jejíž výše je převzata z minulého období v hodnotě 465 tis. Kč, která se promítne jak v příjmech, tak výdajích rozpočtu, neboť je nutné zaúčtovat fiktivní úhradu a příjem jmenované daně. Svěřenou daní je taktéž daň z nemovitých věcí, jejíž výše dle navrhovaného vyššího koeficientu by činila 473 tis. Kč. Co se však týče místních poplatků ze psů, veřejného prostranství a komunálního odpadu, částky jsou stanovené rovněž dle doporučených variant, které v konečném výsledku posílí rozpočet obce o celkovou sumu 264 tis. Kč. Správní poplatky jsou naplánovány na základě skutečnosti minulého období, neboť jak již bylo řečeno, obec má omezenou pravomoc ve stanovení jejich výše. Z důvodu novely vyhlášky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě s účinností od 1. ledna 2017 došlo k zavedení daně

z hazardních her, která bude společně se zrušeným odvodem z loterií a podobných her kromě z výherních hracích přístrojů stanovena ve stejné výši jako položky minulého období týkající se odvodu z loterií a výherních hracích přístrojů, které byly již zrušeny. Do návrhu rozpočtu obce jsou zakomponovány již známé neinvestiční přijaté transfery na výkon státní správy ve výši 110,5 tis. Kč, veřejně prospěšné pracovníky v částce 112 tis. Kč a průtokovou dotaci pro základní školu v hodnotě 155,5 tis. Kč. Dále jsou zde zahrnuty ostatní nedaňové příjmové položky týkající se pravidelné splátky poskytnuté půjčky na sněžný skútr, příjmy z pronájmu bytového a nebytového hospodářství, příjmy z pronájmu obecního pozemku vhodného k uložení zeminy v souvislosti s výkopovými pracemi, platby obyvatelstva obce za projektovou dokumentaci kanalizačních přípojek, přijaté zálohy za energie z pronajímaných prostor, přeplatky elektrické energie a zemního plynu, přijaté odměny od firmy EKO-KOM, s. r. o. za vyřízení komunálního odpadu a příjmy z úroků uložených peněžních prostředků na běžném účtu vedeného u ČSOB, a.s., které jsou naplánovány podle výsledku hospodaření z minulého rozpočtového období.

Tab. 19: Optimistická varianta návrhu rozpočtu – příjmová stránka (v tis. Kč)

Položka	Příjmy	Rozpočet
1111	Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků	1 545
1112	Daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti	35
1113	Daň z kapitálových výnosů	136
1121	Daň z příjmů právnických osob	1 545
1122	Daň z příjmů právnických osob za obce	465
1211	Daň z přidané hodnoty	3 071
1511	Daň z nemovitých věcí	473
1340	Poplatek za komunální odpad	245
1341	Poplatek za psa	15
1343	Poplatek za veřejné prostranství	4
1361	Správní poplatky	7
1381	Daň z hazardních her	25
1382	Zrušený odvod z loterií a her kromě výherních hracích přístrojů	20
4112	Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci SDV	110,5
4116	Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	267,5
2xxx	Nedaňové příjmy	1 330
Příjmy celkem		9 294

Zdroj: Vlastní zpracování

Výše naplánované příjmy v celkové sumě 9 294 tis. Kč se následně promítnou ve výdajové stránce rozpočtu obce, která sestává z běžných a kapitálových výdajů. Na základě zjištěných informací od zaměstnanců obce je zapotřebí do kapitálových výdajů bezpodmínečně zahrnout plánované výdaje související se zpracováním projektové dokumentace týkající se vybudování inženýrských sítí v místě určeného pro výstavbu rodinných domů nacházejících se pod mateřskou školkou ve výši 300 tis. Kč a výdaje na zpracování projektu rozšíření hřbitova v částce 60 tis. Kč. Záměrem obce je rovněž technické zhodnocení budovy u „Ondrů“, které bude pomalým tempem financováno z rozpočtu obce v přibližné částce 100 tis. Kč, neboť zde chybí existence vhodného dotačního titulu. V případě, že by byl vypsán případný dotační program a obec by byla při své žádosti úspěšná, dotační prostředky by byly převedeny na účet obce až v následujícím období, tudíž nelze s těmito prostředky počítat v příjmové části rozpočtu obce (dle ústního sdělení starosty obce Střelná, 2017).

Stejným způsobem by tomu tak bylo v případě nákupu úsporných LED svítidel, které byly navrženy v rámci optimalizace výdajů ve výši 480 tis. Kč. Taktéž výkup pozemků od obyvatelstva obce lze naplánovat na základě minulého období ve výši 100 tis. Kč. Výraznou sumu, se kterou je zapotřebí počítat je příspěvek zasílaný Sdružení Mikroregionu Vsetínska v souvislosti s odkanalizováním obce ve výši 1420 tis. Kč. Nejvyšší běžné výdaje představují mzdy zaměstnancům a odměny zastupitelstva včetně povinných odvodů, odvody na daních, zajištění bezproblémového chodu obecního úřadu, neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím, příspěvky sdruženým místním spolkům, výdaje na odpadkové hospodářství, platy veřejně prospěšných pracovníků, splátka úvěru na pozemní komunikace a ostatní důležité výdaje. Tyto výdaje byly naplánovány na základě konzultace se zaměstnanci obce s přihlédnutím k výdajům minulého období. Pouze výdaje na elektrickou energii veřejného osvětlení, spotřebu elektrické energie a zemního plynu pronajímaných prostor budou dle navržených změn představovat oproti minulému roku výrazně nižší částku.

Tab. 20: Optimistická varianta návrhu rozpočtu – výdajová stránka (v tis. Kč)

Položka	Výdaje	Rozpočet
5xxx	Běžné výdaje	6 834
6xxx	Kapitálové výdaje	2 460
Výdaje celkem		9 294

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledkem naplnění optimistické varianty návrhu rozpočtu obce by bylo pokrytí veškerých plánovaných investičních akcí z vlastních peněžních prostředků bez možnosti využití

jakékoliv formy financování, ať už přebytků z minulých let, přijatých bankovních úvěrů či půjček od bankovních institucí, které by vedly k zátěži rozpočtu obce formou nákladových úrokových plateb.

4.3.2 Realistická varianta návrhu rozpočtu

Realistická varianta návrhu rozpočtu obce počítá se skutečností, že nenastane výše zmíněná predikce rozpočtového určení daní týkající se výnosů ze sdílených daní dle Ministerstva financí České republiky, proto se z důvodu opatrnosti a nejasnosti konečné podoby znění jednotlivých zákonů navrhuje ponížení sdílených daní o 5 % (Svaz měst a obcí ČR, 2017).

Tab. 21: Realistická varianta návrhu rozpočtu – příjmová stránka (v tis. Kč)

Položka	Příjmy	Rozpočet
1111	Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků	1 452
1112	Daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti	33
1113	Daň z kapitálových výnosů	128
1121	Daň z příjmů právnických osob	1 452
1122	Daň z příjmů právnických osob za obce	465
1211	Daň z přidané hodnoty	2 887
1511	Daň z nemovitých věcí	473
1340	Poplatek za komunální odpad	245
1341	Poplatek za psa	15
1343	Poplatek za veřejné prostranství	4
1361	Správní poplatky	7
1381	Daň z hazardních her	25
1382	Zrušený odvod z loterií a her kromě výherních hracích přístrojů	20
4112	Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci SDV	110,5
4116	Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	267,5
2xxx	Nedaňové příjmy	1 330
Příjmy celkem		8 914

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě naplnění realistické varianty by nastal pokles příjmové stránky o 380 tis. Kč, proto je zapotřebí nalézt nejvhodnější řešení související s vyrovnaním rozpočtu obce. Jednou z možností, do doby schválení rozpočtu obce, je ponížení některých výdajových položek, čímž může dojít k podhodnocení výdajů určených na následující období. Obec zde musí být velmi obezřetná, neboť provedení neplánovaných výdajů v průběhu rozpočtového roku

představuje značné riziko spojené s porušením rozpočtové kázně, jenž je sankcionována částkou až jeden milion korun, což by se velmi negativně projevilo na rozpočtové stránce obce. Co se však týče navýšení jednotlivých příjmových položek, je zapotřebí důkladné zvážení veškerých možných variant zastupitelstvem obce, aby naopak nedocházelo k jejich nadhodnocení a finanční zátěži pro obyvatelstvo obce. Po schválení rozpočtu obce lze provádět změny v oblasti příjmové a výdajové stránky formou rozpočtového opatření dle § 16 ods. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Na základě prozkoumání výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu obce roku 2016 se jeví jako nejlepší varianta použití přebytků finančních prostředků minulého rozpočtového období, neboť obec má k dispozici na bankovním účtu vedeného u ČSOB, a.s. částku 580 tis. Kč, čímž by došlo k dorovnání příjmové části rozpočtu obce. Zastupitelstvo obce by v takovém případě muselo schválit deficitní rozpočet s možností financování dostupnými rozpočtovými přebytky minulého období.

4.3.3 Pesimistická varianta návrhu rozpočtu

V rámci pesimistické varianty návrhu rozpočtu je taktéž zapotřebí počítat se situací, že nedojde k naplnění predikce Ministerstva financí České republiky v oblasti přerozdělených sdílených daní dle odhadované výše finančních prostředků veřejného rozpočtu a výše zjištěného koeficientu připadajícího na obec Střelná. V takovém případě by obec musela disponovat s daňovými příjmy minulého rozpočtového období 2016, které by ve srovnání s optimistickou variantou představovaly rozpočtový schodek ve výši 542 tis. Kč. To vše však za předpokladu, že by zastupitelstvo obce schválilo navrhovanou změnu týkající se výměny zbývajících částí veřejného osvětlení vedoucí k efektivnímu využívání elektrické energie. I když je tato pesimistická varianta zcela nepravděpodobná, obec musí však počítat i s takovou variantou, aby dokázala v souvislosti s plánovanými investičními akcemi zajistit chybějící finanční prostředky jiným způsobem.

Tabulka č. 22 nacházející se na následující straně zobrazuje predikované hodnoty příjmů v případě nastání pesimistické varianty návrhu rozpočtu na kalendářní rok 2017.

Tab. 22: Pesimistická varianta návrhu rozpočtu – příjmová stránka (v tis. Kč)

Položka	Příjmy	Rozpočet
1111	Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků	1 300
1112	Daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti	100
1113	Daň z kapitálových výnosů	170
1121	Daň z příjmů právnických osob	1 420
1122	Daň z příjmů právnických osob za obce	465
1211	Daň z přidané hodnoty	2 800
1511	Daň z nemovitých věcí	473
1340	Poplatek za komunální odpad	245
1341	Poplatek za psa	15
1343	Poplatek za veřejné prostranství	4
1361	Správní poplatky	7
1381	Daň z hazardních her	25
1382	Zrušený odvod z loterií a her kromě výherních hrac. přístrojů	20
4112	Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci SDV	110,5
4116	Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	267,5
2xxx	Nedaňové příjmy	1 330
Příjmy celkem		8 752

Zdroj: Vlastní zpracování

Část rozpočtového schodku by v případě nastání pesimistické varianty byla pokryta zbývajících přebytků hospodaření minulého období v částce 200 tis. Kč. Zbylou část ve výši 342 tis. Kč by však obec musela financovat prostřednictvím přijetí bankovního úvěru do doby, než by byly na bankovní účet obce připsány finanční prostředky poskytované z dotačního programu EFEKT, aby došlo k situaci vyrovnaného rozpočtu obce.

K překlenutí přechodného nedostatku finančních prostředků bych obci navrhovala pokrýt chybějící finanční prostředky krátkodobým bankovním úvěrem od společnosti ČSOB, a. s., neboť na základě průzkumu poskytuje banka jedny z nejlepších podmínek komunálního úvěru. K této bankovní instituci bylo rovněž přihlédnuto z důvodu, že obec již využívá celou řadu jejích produktů a služeb, a to jak běžného účtu, tak dlouhodobého bankovního úvěru, kdy vypůjčené finanční prostředky směřovaly na zásadní opravy poničených místních pozemních komunikací vzniklých v důsledku kanalizačních prací na území obce. I když je obec zatížena již jedním bankovním úvěrem, lze ji na základě předložených výkazů stále hodnotit za

bonitního klienta, neboť je schopna bez problému dostat svým závazkům ve stanovené době splatnosti. Obecně územní samosprávné celky jsou z hlediska bankovních institucí považovány za nerizikové klienty, neboť jejich hospodaření je průběžně kontrolováno.

Za předpokladu, že by se obec rozhodla opět využít produktů a služeb jmenované banky, nezbytností k zažádání účelového úvěru by bylo doložení potřebných dokumentů týkajících se informací o financovaném projektu, stavu žádosti o dotaci, schváleného rozpočtu obce a finančního plánu na celou dobu čerpání úvěru. Podání a vyhodnocení žádosti o úvěr ve srovnání s ostatními bankami je bezplatné. Za předčasné splacení úvěru si banka taktéž účtuje nulové poplatky, což je v našem případě velmi pravděpodobná situace, neboť obec by po obdržení dotačních prostředků ihned využila této možnosti a učinila tak mimořádnou splátku úvěru. Měsíční poplatky za vedení úvěrového účtu se však pohybují na 250 Kč po celou dobu trvání obchodu, se kterými je potřeba počítat v rámci výdajové stránky rozpočtu obce. Banka nepožaduje žádné zajištění úvěru, neboť obec je již dlouhodobým bonitním klientem využívajících široké škály produktů a služeb, díky kterým banka rovněž ve většině případů poskytne obci relativně nízké úrokové sazby. Stanovení přesné výše úrokové sazby je dáno individuálním způsobem dle jednotlivých faktorů, ke kterým banka při vyhovění žádosti o úvěr přihlíží (ČSOB, 2017).

Podmínkou ke zjištění konkrétní úrokové sazby je však skutečné uzavření bankovního úvěru, tudíž v rámci modelace krátkodobého bankovního úvěru budeme zde vycházet z interních materiálů obce dle posledních přijatých bankovních úvěrů, kdy byly obci po domluvě s ČSOB, a.s. poskytnuty velmi nízké pohyblivé úrokové sazby s přechodnou fixací v rozmezí 0,45 – 0,90 % p. a. V rámci modelace úvěru ve výši 342 tis. Kč a sestavení splátkového kalendáře se tak přikloníme k vyšší úrokové sazbě v pevné výši 0,90 % p. a. se splatností jednoho roku a měsíčními anuitními splátkami úvěru, které bude obec povinna pravidelně hradit. Zde nebudeme předpokládat mimořádné splacení úvěru, neboť nelze odhadnout přesný termín přijetí dotace na bankovní účet obce. V prvním kroku je nezbytné vypočítat výši anuitní splátky dle stanovených parametrů, kterou zjistíme následovně:

$$a = 342\,000 * \frac{1,00075^{12} * (1,00075 - 1)}{1,00075^{12} - 1} = 28\,639\text{Kč.}$$

Následující tabulka č. 23 zobrazuje vypočtený splátkový kalendář krátkodobého bankovního úvěru rozloženého na měsíční splátky po dobu jednoho roku.

Tab. 23: Splátkový kalendář krátkodobého bankovního úvěru (v Kč)

Splátka	Počáteční stav	Anuita	Úrok	Úmor	Konečný stav
1.	342 000,00	28 639	256,5	28 382,50	313 617,50
2.	313 617,50	28 639	235,21	28 403,79	285 213,71
3.	285 213,71	28 639	213,91	28 425,09	256 788,62
4.	256 788,62	28 639	192,59	28 446,41	228 342,21
5.	228 342,21	28 639	171,26	28 467,74	199 874,47
6.	199 874,47	28 639	149,91	28 489,09	171 385,38
7.	171 385,38	28 639	128,54	28 510,46	142 874,92
8.	142 874,92	28 639	107,16	28 531,84	114 343,08
9.	114 343,08	28 639	85,76	28 553,24	85 789,84
10.	85 789,84	28 639	64,34	28 574,66	57 215,18
11.	57 215,18	28 639	42,91	28 596,09	28 619,09
12.	28 619,09	28 639	19,91	28 619,09	0
Suma		343 668	1 668	342 000	0

Zdroj: Vlastní zpracování

S přijetím bankovního úvěru jsou spjaty i následující poplatky, které musí obec zohlednit a zahrnout do výdajové části rozpočtu, jednalo by se o úrokové náklady úvěru ve výši 1 668 Kč a náklady spojené s vedením úvěrového účtu v minimální výši 3 000 Kč. Celkově se nejedná o výraznou sumu zatěžující rozpočet obce. Ovšem je zde klíčové přesné stanovení úrokové sazby při sjednání bankovního úvěru a doba, na kterou se bankovní úvěr uzavírá, neboť od toho se odvíjí veškeré vedlejší poplatky spojené s přijetím bankovního úvěru.

4.4 ROZPOČTOVÝ VÝHLED

Dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových územních pravidlech územních rozpočtů slouží rozpočtový výhled k střednědobému finančnímu plánování rozvoje hospodářství územního samosprávného celku. Sestavuje se na dobu 2 až 5 let od schváleného rozpočtu dle uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků. Obsahem rozpočtového výhledu jsou veškeré údaje týkající se příjmů, výdajů, dlouhodobých závazků, pohledávek, finančních zdrojů a plánovaných investičních záměrů. Struktura rozpočtového výhledu není dána žádným zákonným zněním a odvíjí se dle nezbytných potřeb a vlastního uvážení jednotlivých obcí.

Rozpočtový výhled bude sestaven na základě průměrného meziročního vývoje příjmových a výdajových položek rozpočtů minulých období se zohledněním očekávané míry inflace

a průměrné hrubé mzdy ovlivňující běžné výdaje. Sestaven bude pouze na dvouleté rozpočtové období, neboť delší doba může mít nevypovídající hodnotu o aktuálním vývoji hospodaření obce, ekonomické situaci, změnách legislativy, které nelze zpravidla předem odhadnout. Řešením jsou však každoroční aktualizace rozpočtového výhledu o výše uvedené faktory jej ovlivňující.

Rozpočtový výhled je členěn na příjmovou a výdajovou stránku včetně jejich financování, neboť rozpočet obce je zatížen dlouhodobým přijatým bankovním úvěrem. V rámci příjmů rozpočtu bude odhadnuta výše daňových, nedaňových a kapitálových příjmů. U přijatých transferů bude počítáno pouze s neinvestičními dotacemi poskytnutými ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu, neboť schválení a výše ostatních dotací nelze rovněž doposud predikovat. Co se však týče výdajů, nastane taktéž odhadnutí běžných a kapitálových výdajů dle průměrného meziročního vývoje hodnot. Kapitálové výdaje vypovídají o vlastních podílech obce sloužících k spoluúčasti při financování investičních či neinvestičních akcí. Součástí rozpočtového výhledu je i financování, které bude obsahovat predikované příjmy z vlastní podnikatelské činnosti, známé splátky jistin dle uzavřených platných smluv a změnu stavu krátkodobých prostředků uložených na bankovních účtech obce, kdy budeme uvažovat s nulovými zůstatky. V případě, že by si obec nebyla jista některých příjmů, výdajů či investičních akcí, nebudou tyto položky součástí rozpočtového výhledu a bude o nich pojednáno v rámci komentáře vztahujícího se k rozpočtovému výhledu. Proto zde nelze uvažovat s jednotlivými navrhovanými změnami v předchozí kapitole, neboť doposud nelze říct, zdali se zastupitelstvo obce na svém zasedání k těmto doporučeným návrhům ke zlepšení finanční situace obce kladně přikloní.

V následující tabulce č. 24 je zobrazen predikovaný rozpočtový výhled na dvouleté rozpočtové období 2018 – 2019, dle kterého by měl vycházet schválený rozpočet na následující období.

Tab. 24: Rozpočtový výhled obce Střelná na období 2018 – 2019 (v tis. Kč)

Třída	Položka/rok	2018	2019
1	Daňové příjmy	7 229	7 296
2	Nedaňové příjmy	1 618	1 659
3	Kapitálové příjmy	100	100
4	Přijaté transfery	108	108
Příjmy celkem		9 055	9 163
5	Běžné výdaje	6 925	7 010
6	Kapitálové výdaje	1 880	1 903
Výdaje celkem		8 805	8 913
8	Změna stavu krátkodobých prostředků na bankov. účtech	0	0
	Uhrazené splátky dlouh. přijatých půjčených prostředků	-580	-580
	Operace z pen.účtů nemající char. příj. a výd. vl. sektoru	230	330
Financování celkem		-350	-250

Zdroj: Vlastní zpracování

Zveřejnění rozpočtového výhledu probíhá jak elektronickou formou prostřednictvím internetových stránek, tak na úřední desce nacházející se ve středu obce, a to nejméně 15 dnů před jeho projednání zastupitelstvem obce, v jehož kompetenci je schválení či zamítnutí rozpočtového výhledu. Podstatou je, aby rozpočtový výhled dostatečně informoval zastupitelstvo obce i veřejnost o očekávaném vývoji hospodaření obce. Vznesení případných připomínek k rozpočtovému výhledu obyvatelstvem obce lze provést písemnou i ústní formou, která bude rovněž dodatečným podkladem k jeho schválení, popřípadě zamítnutí.

5 ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývala problematikou hospodaření obce Střelná, kdy na základě prostudování jednotlivých odborných publikací, internetových stránek, platných zákonných opatření a vyhlášek Ministerstva financí České republiky byla metodou deskripce popsána teorie týkající se územních samosprávných celků a rozpočtu obce včetně jeho způsobů financování. V neposlední řadě bylo poukázáno na změny spojené s novelizací zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní platné od 1. ledna 2017.

V praktické části byla provedena analýza rozpočtových výkazů v letech 2012 – 2016, jejímž výsledkem bylo zhodnocení hospodaření obce prostřednictvím zjištěného provozního a kapitálového hospodaření obce a vypočtením ukazatele dluhové služby obce. Dle zjištěných výsledků je zřejmé, že obec téměř po celé sledované období hospodařila s přebytkem finančních prostředků. Výjimkou byl však rok 2015, kdy bylo celkové hospodaření deficitní z důvodu nezbytných oprav místních pozemních komunikací v důsledku provádění kanalizačních prací. Obec získala pouze část finančních prostředků z dotačního titulu, tudíž zbývající část musela být pokryta z vlastních rozpočtových zdrojů a prostřednictvím přijatého bankovního úvěru. Rovněž zde došlo také k vypočtení procentuálního podílu obce Střelná na celostátním hrubém výnosu ze sdílených daní, jehož výsledkem bylo zjištění, s jakým množstvím finančních prostředků plynoucích ze sdílených daní by měla obec Střelná disponovat po naplnění predikce Ministerstva financí České republiky.

V rámci návrhové části byly navrženy různé varianty směřující k posílení finanční situace obce. Jednalo se o navýšení příjmové stránky prostřednictvím zvýšení jednotlivých místních poplatků a zvolení vyššího zákonného koeficientu daně z nemovitých věcí tak, aby nedošlo k značnému finančnímu zatížení obyvatelstva obce. K optimalizaci výdajů by mohlo dojít zapojením do bezplatné energetické soutěže společnosti Terra Group, a. s. a zbývající výměny úsporných svítidel veřejného osvětlení, jež by došlo v konečném důsledku k výraznému ušetření nákladů vynaložených na spotřebu elektrické energie a zemního plynu. Navrhované změny byly společně se zjištěnými daňovými, konkrétně sdílenými příjmy zakomponovány do jednotlivých návrhů rozpočtu na kalendářní rok 2017. V rámci jednotlivých variant byla predikována různá výše sdílených daní, tudíž bylo zapotřebí dofinancovat vzniklý deficit prostřednictvím přebytků hospodaření minulého období nebo přijetím krátkodobého bankovního úvěru, kdy na základě vypočtení splátkového kalendáře dle určitých podmínek a parametrů bylo zjištěno, že by náklady úvěry byly téměř zanedbatelné. Posledním krokem byla modelace rozpočtového výhledu na dvouleté rozpočtové období dle

průměrných meziročních nárůstů, respektive poklesů příjmových a výdajových položek rozpočtu obce na základě minulých sledovaných období 2012 – 2016.

Dle mého doporučení by mělo zastupitelstvo obce na svém pravidelném zasedání přihlédnout k navrhovaným změnám vedoucím k efektivnímu zlepšení hospodaření obce. Za předpokladu, že by došlo ke schválení všech nebo pouze některých doporučených změn, přiklonila bych se z důvodu opatrnosti, nepředvídatelnosti výše veřejných rozpočtu a celkové výše přerozdělených sdílených daní ve prospěch územního rozpočtu Střelná, k realistické variantě návrhu rozpočtu. V případě nastání deficitu, nejjednodušším řešením se jeví financování z přebytků minulého období, pokud jím obec disponuje.

Po zpracování této diplomové práce nezbyváá zhodnotit hospodaření obce velmi kladným způsobem, neboť dochází k zodpovědnému zacházení s veřejnými prostředky v rámci rozpočtu obce. Dále je velmi chvályhodné, že vzhledem k velikostní kategorii obce dochází neustále k rozvoji obce a zlepšení životní úrovně obyvatelstva prostřednictvím různých investičních a neinvestičních akcí.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná publikace

ČMEJREK, J. a R. KOPŘIVA. *Základy veřejné správy*. 1., vyd. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2007, 126 s. ISBN 978-80-213-1626-3.

HRABALOVÁ, S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*. 1., vyd. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2004, 93 s. ISBN 80-210-3356-8.

KADEŘÁBKOVÁ, J. a J. PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1., vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

KADEŘÁBKOVÁ, J., P. MATES a R. WOKOUN. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 4. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 447 s. ISBN: 80-86473-80-5.

KÁŇA, P. *Základy veřejné správy: [vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol a maturitní témata k ústní maturitní zkoušce z předmětu Veřejná správa]*. 2., dopl., přeprac. vyd. Ostrava: Montanex, 2007, 375 s. Varia (Montanex). ISBN 978-80-7225-244-2.

KOČÍ, R. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. 1., vyd. Praha: Leges, 2012, 240 s. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-28-1.

KOPECKÝ, M. *Právní postavení obcí a krajů - základy komunálního práva*. 1., vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 377 s. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-561-8.

MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. 1., vyd. Praha: Orac, 2000, 190 s. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-861-9923-1.

MÁČE, M. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. 1., vyd. Praha: Grada, 2012, 632 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-3637-2.

PAROUBEK, J., M. ČEŠKOVÁ a J. KINŠT. *Rozpočtová skladba v roce 2009 a praktické příklady*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2006, 248 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-486-6.

PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1., vyd. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-726-1086-4.

PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015, 280 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

PROVAZNÍKOVÁ, R. a O. SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2789-9.

REKTOŘÍK, J. a J. ŠELEŠOVSKÝ. *Jak řídit kraj, město, obec: rukověť územní samosprávy*. 1., vyd. Brno: Masarykova universita, 2002, 135 s. ISBN 80-210-2955-2.

Elektronické zdroje

ČSOB: *Úvěry a záruky* [online]. 2017 [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <https://www.csob.cz/portal/podnikatele-firmy-a-institute/poplatky-a-sazby/poplatky/uvery-a-zaruky#uvery-a-zaruky>.

DOTAČNÍ. INFO: *MPO Program EFEKT* [online]. 2017 [cit. 2016-03-28]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/dotace-podle-oboru/mesta-obce-kraje/>.

MASHORNOLIDECSKA: *Zpravodaj Místní akční skupiny Hornolidečska* [online]. 2011 [cit. 2017-02-10]. Dostupné http://www.mashornolidecska.cz/files/files/Zpravodaj_MAS.pdf.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR: *Andrej Babiš: Změny v rozpočtovém určení daní přinesou obcím miliardu* [online]. 2016 [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2016/andrej-babis-zmeny-v-rozpocetovem-urceni-23537>.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR: *Nový model sdílených daní pro obce - rok 2013* [online]. 2013 [cit. 2016-11-22]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/prijmy-kraju-a-obci/zakladni-informace/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR: *Zprávy Ministerstva financí České republiky pro finanční orgány obcí a krajů – číslo 1/2017* [online]. 2017 [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/legislativa/zpravy-mf-pro-obce-a-kraje/2017/zpravy-mf-cislo-1-2017-27433>.

OBEC STŘELNÁ: *O Obci* [online]. 2014 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://www.strelna.cz/o-obci/>.

OBEC STŘELNÁ: *Úřední deska a informace obecního úřadu – CZECH POINT* [online]. 2010 [cit. 2017-02-10]. Dostupné z: <http://old.strelna.cz/cs/informace-obce/czech-point>.

SVAZ MĚST A OBCÍ ČR: *Předpokládané daňové výnosy obce v roce 2017* [online]. 2017 [cit. 2017-03-23]. Dostupné z: <http://www.smocr.cz/kalkulacka-rud/>.

TERRA GROUP: *Proč využít energetickou soutěž v obcích?* [online]. 2017 [cit. 2016-04-03]. Dostupné z: <http://www.terragroup.cz/pages/energeticka-soutez-pro-obce.php>.

Právní legislativa a vyhlášky

Usnesení vlády ČR č. 695/2010, o změně usnesení vlády o monitoringu hospodaření obce a o zrušení usnesení vlády o regulaci zadluženosti obcí a krajů pomocí ukazatele dluhové služby ze dne 29. září 2010.

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky ze dne 3. prosince 1997.

Vyhláška Ministerstva financí č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů ze dne 25. srpna 2016.

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ze dne 2. července 2002.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ze dne 12. dubna 2000.

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) ze dne 29. června 2000.

Zákon č. 295/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 370/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony ze dne 16. srpna 2012.

Zákon č. 391/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní) ze dne 16. prosince 2015.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ze dne 7. července 2000.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích ze dne 26. listopadu 2004.

Zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách ze dne 26. května 2016.

Zákon č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her ze dne 26. května 2016.

Zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ze dne 13. prosince 1990.

Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ze dne 20. listopadu 1992.

Zákon České národní rady č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ze dne 20. listopadu 1992.

Zákon České národní rady č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí ze dne 4. května 1992.

Interní materiály obce

KRÁČMAR, P. *Ústní sdělení*. Starosta obce. Obecní úřad, Střelná 38. 2017.

Obecně závazná vyhláška obce Střelná č. 1/2010 o místním poplatku ze psů.

Obecně závazná vyhláška obce Střelná č. 1/2015 o místním poplatku za užívání veřejného prostranství.

Obecně závazná vyhláška obce Střelná č. 2/2016 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Obecně závazná vyhláška obce Střelná č. 1/2014 o zákazu provozování loterií a jiných podobných her.

SATINOVÁ, J. *Ústní sdělení*. Účetní obce. Obecní úřad, Střelná 38. 2017.

Výkaz FIN 2 - 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 31. 12. 2012.

Výkaz FIN 2 - 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 31. 12. 2013.

Výkaz FIN 2 - 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 31. 12. 2014.

Výkaz FIN 2 - 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 31. 12. 2015.

Výkaz FIN 2 - 12 M - výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad sestavený k 31. 12. 2016.

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Tab. 1: Celkové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	36
Tab. 2: Daňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	38
Tab. 3: Nedaňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	42
Tab. 4: Kapitálové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	45
Tab. 5: Přijaté transfery obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	46
Tab. 6: Celkové výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	48
Tab. 7: Běžné výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	49
Tab. 8: Kapitálové výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	51
Tab. 9: Hospodaření obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	55
Tab. 10: Výpočet ukazatele dluhové služby obce Střelná za období 2012 – 2016 (v tis. Kč)	58
Tab. 11: Predikce podílu obcí na daňových příjmech pro rok 2017 (v mld. Kč)	61
Tab. 12: Predikce výnosu ze sdílených daní obce Střelná na rok 2017 (v tis. Kč)	61
Tab. 13: Místní poplatky ze psů obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)	63
Tab. 14: Místní poplatky za užívání veřejného prostranství obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)	64
Tab. 15: Místní poplatky za komunální odpad obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)	65
Tab. 16: Příjmy daně z nemovitých věcí obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)	66
Tab. 17: Výdaje na veřejné osvětlení obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)	67
Tab. 18: Výdaje na elektrickou energii a zemní plyn Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)	68
Tab. 19: Optimistická varianta návrhu rozpočtu – příjmová stránka (v tis. Kč)	70
Tab. 20: Optimistická varianta návrhu rozpočtu – výdajová stránka (v tis. Kč)	71
Tab. 21: Realistická varianta návrhu rozpočtu – příjmová stránka (v tis. Kč)	72
Tab. 22: Pesimistická varianta návrhu rozpočtu – příjmová stránka (v tis. Kč)	74
Tab. 23: Splátkový kalendář krátkodobého bankovního úvěru (v Kč)	76
Tab. 24: Rozpočtový výhled obce Střelná na období 2018 – 2019 (v tis. Kč)	78

Graf 1: Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč) ...	36
Graf 2: Daňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč).....	39
Graf 3: Nedaňové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč).....	42
Graf 4: Kapitálové příjmy obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč).....	45
Graf 5: Přijaté transfery obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	46
Graf 6: Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč) ...	49
Graf 7: Běžné výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	50
Graf 8: Kapitálové výdaje obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč).....	52
Graf 9: Celkové hospodaření obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v tis. Kč)	55
Obr. 1: Schéma – příjmy rozpočtu obce.....	28
Obr. 2: Schéma – výdaje rozpočtu obce.....	30

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

FO – fyzická osoba

MASH – Místní akční skupina Hornolidečska

PO – právnická osoba

SDV – souhrnný dotační vztah

SR – státní rozpočet

ZPF – zemědělský půdní fond

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Příjmy po konsolidaci obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)I

Příloha 2: Výdaje po konsolidaci obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)..... III

PŘÍLOHY

Příloha 1: Příjmy po konsolidaci obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka	2012	2013	2014	2015	2016
Daň z příjmů FO – záv. činnost	1 016 958	1 125 122	1 217 511	1 283 574	1 437 765
Daň z příjmů FO – SVČ	51 386	24 752	24 053	81 650	49 127
Daň z příjmů FO – kap. výnosy	103 608	127 303	145 997	153 621	152 710
Daň z příjmů PO	942 024	1 222 289	1 347 525	1 425 552	1 577 611
Daň z příjmů PO za obec	0	0	0	0	464 740
Daň z přidané hodnoty	1 952 018	2 613 736	2 836 585	2 686 307	2 814 405
Daň z nemovitých věcí	345 389	355 422	328 804	32 999	337 625
Odvody za odnění půdy ze ZPF	0	0	0	0	2 848
Poplatek za komunální odpad	223 050	219 100	220 600	218 800	216 000
Poplatek ze psů	6 900	6 800	7 700	7 800	7 300
Poplatek za užívání prostranství	810	600	1 950	2 300	900
Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj	15 000	5 000	0	0	0
Odvod z loterií a podobných her	21 275	26 182	21 611	24 086	29 577
Odvod z výher. hracích přístrojů	22 708	27 984	27 662	7 010	0
Správní poplatky	17 640	6 580	6 000	6 370	7 820
Splátky půjč. prostř. od občanů	0	0	0	1 800	21 600
Neinv. příj. transfery z všeobecné pokladní správy SR	24 200	49 249	55 500	0	24 000
Neinv. příj. transfery ze SR v rámci souhrn. dotačn. vztahu	202 800	111 500	108 800	107 500	107 500
Ost. neinv. příj. transfery ze SR	822 103	622 850	564 155	475 226	440 885
Neinv. přijaté transfery od krajů	47 900	57 000	0	0	0
Ost. inv. přijaté transfery ze SR	119 000	1 181 457	1 517 613	490 000	0
Inv. přijaté transfery od krajů	285 000	200 000	0	0	0
Inv. přijaté transfery ze st.fondů	0	69 498	382 368	0	0
Inv. přijaté transfery od reg. rad	0	0	0	3 591 136	0
Lesní hospodářství	195 755	192 000	0	0	2 850
Vnitřní obchod a cestovní ruch	0	0	585	0	0
Odvádění a čištění odp. vod	0	6 800	0	97 518	337 312

Silniční doprava	0	0	263	1 862	1 490
Mateřská a základní škola	13 018	0	11 858	0	2 219
Kultura	8 389	0	1 650	500	1 700
Sdělovací prostředky	700	800	3 300	600	1 300
Ost. čin. kul.,církvev, sděl. prost.	0	0	30 761	65 463	17 697
Tělovýchova	1 690	3 607	2 550	323 519	2 321
Bytové a nebytové hospodářství	272 855	398 316	329 947	314 406	338 637
Kom. služby a územní rozvoj	527 390	576 731	785 818	1 358 151	555 488
Nakládání s odpady	34 728	35 523	70 712	54 915	50 708
Ochrana přírody a krajiny	26 560	26 400	66 114	145 614	0
Správa v ochraně živ. prostředí	0	7 500	0	0	0
Regionální a místní správa	991	520	9 254	14 338	4 007
Příjmy a výdaje z fin. operací	818	1 415	253	788	47 906
Ostatní činnosti	0	51 013	114 029	0	0
Příjmy celkem po konsolidaci	7 302 663	9 353 049	10 241 528	13 273 405	9 056 048

Příloha 2: Výdaje po konsolidaci obce Střelná v letech 2012 – 2016 (v Kč)

Položka	2012	2013	2014	2015	2016
Lesní hospodářství	68 369	50 821	15 324	11 600	10 800
Pozemní komunikace	82 860	764 851	190 808	4 983 563	227 132
Vnitřní obchod, cestovní ruch	0	0	20 351	54 840	7 840
Silniční doprava	52 208	51 206	57 877	61 221	67 347
Odvádění a čištění odpad. vod	454 284	334 649	1 917 600	1 725 359	1 540 462
Pitná voda	0	1 000	0	1 252 646	2 023
Vodní toky a vodohosp. díla	0	0	18 876	10 347	6 655
Mateřská a základní škola	1 524 554	595 482	1 832 173	649 133	1 032 753
Kultura	63 048	27 443	141 644	32 091	31 624
Ochrana památek a kul. dědictví	95 360	497	0	0	0
Činnosti církví, náb. společností	0	117 300	10 000	32 000	15 000
Sdělovací prostředky	67 898	26 432	2 385	7 059	27 515
Ost. čin. kul., církev, sděl. prost.	108 851	98 227	989 175	413 843	355 343
Tělovýchova	517 788	89 992	333 624	501 149	97 152
Zájmová činnosti a rekreace	7 778	9 839	5 302	5 160	17 344
Bytové a nebytové hospodářství	181 741	2 532 236	348 434	170 516	254 314
Kom. služby a územní rozvoj	778 599	1 175 286	1 061 685	5 494 245	831 021
Nakládání s odpady	227 718	237 495	260 000	241 379	283 848
Ochrana přírody a krajiny	395 465	837 675	667 802	654 225	471 687
Omezení hluku a vibrací	0	0	9 438	0	0
Sociální rehabilitace	55 949	61 551	54 707	0	0
Služby sociální péče a prevence	2 735		18 000	67 552	56 898
Krizové řízení	0	15 000	0	0	0
Požární ochrana	69 973	626 066	67 880	52 386	73 584
Zastupitelské orgány	759 202	809 310	849 978	804 083	852 670
Regionální a místní správa	445 933	531 892	538 702	647 865	749 364
Příjmy a výdaje z fin. operací	0	12 959	13 526	24 606	15 904
Ostatní finanční operace	1 255	45 318	113 338	167 260	497 889
Ostatní činnosti	82 879	201 983	152 102	92 912	85 530
Výdaje celkem po konsolidaci	6 041 714	9 254 510	9 690 731	18 157 040	7 611 699